

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

АДВОКАТУРА ИНСТИТУТИ САМАРАДОРЛИГИНИ ТУБДАН ОШИРИШ ВА АДВОКАТЛАРНИНГ МУСТАҚИЛЛИГИНИ КЕНГАЙТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланиш 1-бетда).

биринчидан, суриштирув ва тергов органларининг айрим ходимлари томонидан адвокатлар ўзларининг ишонч билдирувчилари (ҳимояси остидагилари) олдига киришларига юзаси сабабларга кўра тўсқинлик қилинмоқда, бундай ҳолатларда адвокатларнинг шикоятларини кўриб чиқилиннг амалдаги механизмлари адвокатлик фаолиятига тўсқинлик қилиш ҳолатларининг самарали олдини олишни таъминламаяпти;

иккинчидан, адвокатларнинг жисмоний ва юридик шахслар ҳуқуқ ва манфаатларини самарали ҳимоя қилиш учун турли ташкилотларга йўллаётган сўровлари кўп ҳолларда, энг аввало, давлат органларининг мансабдор шахслари томонидан эътиборсиз қолдирилмоқда, адвокат сўровини кўриб чиқишининг аниқ тартиби ва муддатлари, била туриб ёлгон ёки нотўғри ахборотни тақдим этганлик учун жавобгарлик белгиланмаган;

учинчидан, Ўзбекистон Республикаси Адвокатлар палатасининг (кейинги ўринларда Адвокатлар палатаси деб юритилади) адвокатура институти ҳимоячиси сифатидаги роли пасайиб кетган, унинг адвокатлар билан ўзаро ҳамкорлиги статистика йиғиш билан чекланиб қолмоқда ҳамда ортқча бюрократиядан иборат бўлмоқда;

тўртинчидан, адвокатлик тузилмаларининг амалдаги ташкилий-ҳуқуқий шакллари юридик хизматлар кўрсатиш бозорига рақобатнинг ривожланишига хизмат қилмаяпти, юридик маслаҳат хизматларини кўрсатиш адвокатлик фаолиятидан ажратилмаганлиги соҳанинг ривожланишига салбий таъсир кўрсатмоқда;

бешинчидан, адвокатлик фаолиятини лицензиялаш тизими юридик амалиётнинг тегишли соҳаларга бўлинишини ҳисобга олмайди, бу эса адвокатлик касбининг ихтисослашувиغا салбий таъсир этмоқда;

олтинчидан, адвокатлик лицензиясининг амал қилишини тўхтатиб туриш ва тугатиш масалаларини кўриб чиқишда салмоқли маъмурий таъсир кўрсатишга йўл қўйилмоқда, натижада адвокатуранинг эркинлиги ва мустақиллигига путур етмоқда;

еттинчидан, билими етмаслиги, ўзининг касбий мажбуриятларига ғийдонсиз муносабатда бўливи ва меҳнат адвокатлар томонидан Адвокатларнинг касб этикаси қоидалари талаблари, адвокатлик сири ва адвокат қасамёдини бузиш ҳоллари кўплаб учрамоқда, бу эса ишонч билдирувчиларнинг (ҳимоя остидагиларнинг) норозилигига сабаб бўлмоқда.

Адвокатура тизимини тубдан такомиллаштириш, профессионал юридик ёрдам сифатини ва адвокат касбининг нуфузини ошириш, шунингдек, суд ишини юритишда тенглик ва тортишув принципларини тўлиқ рўёбга чиқариш мақсадида:

1. Белгилаб қўйилсинки, 2018 йил 1 июлдан бошлаб:

адвокат низоларни судгача ҳал қилиш, томонларни яраштириш бўйича чоралар кўриш, шунингдек, ҳакамлик судьяси сифатида фаолият юритиш ҳуқуқига эга бўлади, адвокат томонлардан бирининг вакили бўлган ҳолатлар бундан мустасно;

адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензияни олиш учун адвокатлик тузилмасида мажбурий стажировка ўташ муддати олти ойдан уч ойга қисқартирилади, бунда давлат органлари ва ташкилотларнинг юридик хизмати ходимлари ва судья, терговчи ёки прокурор лавозимида камида уч йил фаолият юритган шахслар мажбурий стажировкадан озод этилади;

лицензияни тугатиш учун асос бўладиган адвокат

томонидан узрли сабабларсиз ўз касб мажбуриятларини бажармаслик муддати амалдаги уч ойдан олти ойга узайтирилади;

суднинг адвокатни жиноят содир этишда айбдор деб топиш тўғрисидаги айблов ҳукми кучга кирган тақдирда, судья бир сутка ичида Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигини ва Адвокатлар палатасини белгиланган тартибда ёзма хабардор қилади;

фаолият юритаётган адвокатлар ва янгидан адвокат мақомини олган шахслар Адвокатлар палатаси томонидан Адлия вазирлиги билан биргаликда белгиланган ҳар бир танланган мутахассислик бўйича алоҳида лицензия асосида юридик ёрдам кўрсатадилар. Бунда фаолият юритаётган адвокатларнинг лицензияларини қайта расмийлаштириш уларни танлаган мутахассислиги бўйича қайта аттестациядан ва йиғимларни тўлашдан озод этган ҳолда амалга оширилади;

адвокат томонидан адвокатура тўғрисидаги қонун ҳужжатлари, Адвокатнинг касб этикаси қоидалари талаблари, адвокатлик сири ва адвокат қасамёди мунтазам равишда ёки бир марта қўл рўвишда бузилганда, адвокатнинг шаъни ва қадр-қимматига доғ туширадиган ҳамда адвокатуранинг обрўсини туширадиган қилмиш содир этилганда, шунингдек, лицензиясининг амал қилиши тўхтатиб турилган шахс лицензиянинг амал қилиши тўхтатиб турилишига олиб келган ҳолатларни лицензиянинг амал қилиши тўхтатиб турилган муддатларда бартараф этмаганда, лицензиянинг амал қилишини тугатиш Олий малака комиссияси ҳулосасига асосан, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг мурожаати бўйича фақат суд томонидан амалга оширилади;

адвокат мақомини олиш бўйича малака имтиҳонини тасқоран топшириш муддати бир йилдан олти ойгача қисқартирилади.

2. Белгилаб қўйилсинки:

адвокатларнинг ўзларининг ҳимоя остидаги шахслар билан аудио ва видеокузатув қурилмалари бўлмаган махсус охоналарда ҳамда бегона шахсларнинг иштирокисиз ўз вақтида ва ҳеч қандай тўсиқларсиз учрашиши таъминланади, бунда адвокат ва ҳимоя остидаги шахснинг сўхбатини учинчи шахслар эшитишини истисно этган ҳолда уларни визуал кўриб туриш имконияти сақланиб қолиниши шарт;

адвокат ўз профессионал фаолиятини амалга ошириши учун, Ўзбекистон Республикаси Жиноят-процессуал кодексининг 19-моддасига қатъий риоя этган ҳолда, суд биносига компьютер, мобилъ ва бошқа алоқа воситаларини монеликсиз олиб кириш ҳуқуқига эга, ёпиқ суд мажлислари бундан мустасно. Бунда қайд этилган қурилмалардан суд биноси ичарисида фойдаланиш суд жараёнини ўтказиш тартибини бузмаслиги керак;

адвокатларнинг малакали юридик ёрдам кўрсатиш учун зарур бўлган, давлат ва бошқа органлардан ҳамда корхона, муассаса ва ташкилотлардан маълумотномалар, тавсифномалар ва бошқа ҳужжатлар ёки уларнинг нусхаларини олиш учун сўровлари сўров қабул қилинган пайтдан бошлаб қўпи билан ўн беш кун муддатда бажарилиши шарт, давлат сири ёки қон билан қўриқланадиган бошқа сирини ўз ичига олган маълумотлар бундан мустасно;

адвокатлик бюороларини таъсис этган адвокатлар ўз фаолиятини мулк ҳуқуқи асосида ёки бошқа қонуний асосда ўзларига тегишли бўлган тураржойларида амалга оширишлари мумкин, бунда ушбу тураржойларни адвокатлик бюроси фаолиятида фойдаланиш учун нотуражой тоифасига ўтказиш талаб қилинмайди;

адвокат сўровига кўра маълумотларни ўз вақтида тақдим этмаслик, ёлгон ёки нотўғри маълумотларни тақдим

этганликда айбдор мансабдор шахслар адвокатнинг судга тўғридан-тўғри мурожаатига асосан, белгиланган тартибда маъмурий жавобгарликка тортиладилар.

3. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ва Адвокатлар палатасининг 2018 йилнинг 1 августидан бошлаб қуйидаги тартибни жорий этган ҳолда ҳуқуқий маслаҳат хизматлари кўрсатувчи субъектлар доирасини кенгайтириш ҳақидаги тақлифига розилик берилсин:

тижорат ташкилотлари юридик маслаҳат хизматларини лицензия олмасдан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда амалга ошириши мумкин. Бунда қайд этилган ташкилотлар фуқаролик, жиноий, иқтисодий ва маъмурий ишлар бўйича судларда вакиллик қилиш ҳуқуқига эга бўлмайдилар;

адвокатлик тузилмалари юридик маслаҳат хизматларини Ўзбекистон Республикасининг “Адвокатура тўғрисида”ги Қонунига мувофиқ амалга оширади.

Адлия вазирлиги Адвокатлар палатаси билан биргаликда икки ой муддатда рўхсат бериш тартиб-таомилларидан ўтмасдан умумий талабларни назарда тутган ҳолда, Тижорат ташкилотлари томонидан юридик маслаҳат хизматларини кўрсатиш тўғрисидаги низом лойиҳасини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

4. Адвокатура институтини янада такомиллаштиришга доир комплекс чора-тадбирлар дастури иловага мувофиқ тасдиклансин.

5. Адвокатлар палатасига:
замонавий талаблар, мазкур Фармоннинг мақсад ва вазифаларига мувофиқ, адвокатура фаолиятининг кафолатларини амалда таъминлаш, адвокатлик тузилмалари ва адвокатларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, уларнинг давлат органлари билан ўзаро муносабатларида қонуний манфаатларини қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратган ҳолда ўз ишини қайта йўналтириш бўйича комплекс чора-тадбирлар кўриш;

Адвокатлар палатаси ҳузурида малакали юридик ёрдам кўрсатиш стандартлари ва бошқа адвокатлик фаолияти стандартларини ишлаб чиқиш, Адвокатлар касб этикаси қоидаларини қўллаш бўйича Адвокатлар палатасининг ҳудудий бошқармалари, барча адвокатлик тузилмалари ва адвокатлар учун мажбурий бўлган тушунтиришлар бериш, шунингдек, адвокатлик фаолиятининг юксак стандартларини таъминлаш бўйича бошқа функцияларни амалга оширадиган Этика комиссиясини тузиш;

адвокатура тизимида иш стажига кўра, малака комиссияларнинг ҳулосалари асосида Адвокатлар палатаси раиси томонидан берилладиган адвокатларнинг малака даражаларини таъсис этиш;

Адвокатлар палатаси фаолиятининг очиклиги ва ошқоралиги, шу жумладан, унинг молиявий-иқтисодий фаолияти шаффофлигини таъминлаш бўйича чоралар кўриш;
гумон қилинувчи, айбланувчи ёки судланувчига давлат ҳисобидан юридик ёрдам кўрсатадиган адвокатлик тузилмани автономик равишда белгиловчи, бир адвокатнинг қайта-қайта жалб этилишига, учинчи шахсларнинг бу жараёнга аралашувиغا йўл қўймайдиган янгиланган тартиб ва мезонларни белгилаш тавсия этилсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Адвокатлар палатаси билан келишган ҳолда уч ой муддатда:

адвокатлик мақомини олиш учун малака имтиҳони жараёнларининг шаффофлигини таъминлаш, шу жумладан, зарур ҳужжатларни олинмиш тартибда топшириш имкониятидан фойдаланиш, уларнинг рўйхатини мақбуллаштириш ва имтиҳон жараёнини интернет тармоғида реал вақт режимида трансляция қилиш;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

ДАВЛАТ АКТИВЛАРИНИ БОШҚАРИШ ТИЗИМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланиш 1-бетда).

иккинчидан, давлат корхоналарида оптимал бошқарув қарорлари қабул қилиш, моддий-техника, молиявий ва меҳнат ресурсларидан оқилона ва самарали фойдаланишни таъминловчи инвестициявий жараёнларни бошқаришнинг йўлга қўйилган тизими мавжуд эмаслиги;

учинчидан, корпоратив бошқарувнинг шаффоф эмаслиги, давлат корхоналарининг молиявий ва ҳўжалик фаолиятини мунтазам таҳлил қилиш, уларга юклатилган вазифа ва функцияларнинг бажарилиши ва натижадорлигини самарали назорат қилиш амалиётининг мавжуд эмаслиги;

тўртинчидан, давлат корхоналарининг корпоратив ва лойиҳа бошқаруви соҳасидаги раҳбар ходимлари ва мутахассисларини тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимининг самарасиз эканлиги.

Давлат активларини бошқаришнинг самарадорлигини янада ошириш, давлат корхоналари фаолиятини такомиллаштириш, уларнинг Ўзбекистон Республикасини иқтисодий, технологик ва ижтимоий жиҳатдан янада ривожлантиришдаги ролини ошириш мақсадида:

1. Давлат корхоналари фаолиятини ташкил этишда кенг қўламини ўзгаришларни амалга ошириш, шунингдек, давлат активларининг қийматини ва уларни бошқариш самарадорлигини оширишни кўзда тутувчи давлат корхоналарини трансформация қилиш дастурларини амалга оширишнинг халқаро тажрибаси маълумот учун қабул қилинсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги, Молия вазирлиги, Хусусийлаштирилган корхоналарга кўмаклашиш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитасининг қўйидагиларни назарда тутувчи 2018 — 2020 йилларда устав фондида давлат улуши устувор бўлган давлат корхоналари ва бошқа юридик шахсларни трансформация қилиш дастурини (кейинги ўринларда — Дастур) амалга ошириш тўғрисидаги тақлифига розилик берилсин;

бошқарув ходимларига юклатилган вазифаларнинг сифатли ва ўз вақтида бажарилиши учун уларнинг масъулиятини таъминловчи корпоратив бошқарув тизимини жорий этиш;

давлат корхоналари фаолияти самарадорлигини таъминлаш бўйича ташаббусларни амалга ошириш;

давлат корхоналари раҳбарлари ва мутахассисларининг касбий кўникмаларини, жумладан, тегишли тармоқлар бўйича етакчи хорижий корпорациялар билан тажриба алмашинишни ташкил этиш орқали ривожлантириш;

давлат корхоналарини трансформация қилиш тадбирларини амалга оширишда лойиҳа бошқаруви воситаларидан фойдаланиш.

3. Белгилаб қўйилсинки:

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги Дастурнинг стратегик мақсадлари ва муҳим вазифаларни аниқлаш

ва тасдиқлаш, шунингдек, уни амалга ошириш масалалари бўйича қарорлар қабул қилишга ваколатли Лойиҳа офиси (кейинги ўринларда — Лойиҳа офиси) функцияларини бажаради;

Дастурнинг амал қилиши “Ўзбекнефтгаз”, “Ўзкимёсаноат”, “Ўзбекэнерго”, “Ўзбекгидроэнерго”, “Олмалиқ кон-металлургия комбинати”, “Ўзбекистон темир йўллари” акциядорлик жамиятлари, “Ўзбектелеком” АК, “Навий” кон-металлургия комбинати” ДК, “Ўзбекистон ҳаво йўллари” МАК ва АТ Халқ банкига (кейинги ўринларда — давлат компаниялари) таъбиқ қилинади.

Лойиҳа офисига Дастурнинг амал қилиши муддатини узайтириш, шунингдек, унга бошқа давлат корхоналарини киритиш бўйича тақлифларни белгиланган тартибда киритиш ҳуқуқи берилсин.

4. Белгилансинки, Дастурни амалга ошириш даврида:
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг давлат компанияларининг бошқарув органларини шакллантириш бўйича;

Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштирилган корхоналарга кўмаклашиш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси ҳузуридаги Давлат активларини бошқариш марказининг давлат компанияларига нисбатан;

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг АТ Халқ банкига нисбатан вазифа, функция ва ҳуқуқлари Лойиҳа офисига ўтказилди.

Лойиҳа офисига Дастурнинг ижроси бўйича ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси, Молия вазирлиги ҳамда Хусусийлаштирилган корхоналарга кўмаклашиш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитасидан мустақил равишда амалга оширади.

5. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг Молия бозори ва давлат активлари бўйича даромадлар тушумини назорат қилиш бошқармаси тугатилсин ҳамда бўшаётган 5 та штат бирлиги Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштирилган корхоналарга кўмаклашиш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси ҳузуридаги Давлат активларини бошқариш марказига ўтказилсин.

6. Лойиҳа офисига Дастурни амалга ошириш доирасида қуйидаги ваколатлар берилсин:

Дастурга мувофиқ, давлат компанияларининг ташаббусларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш;

давлат компанияларининг молия-ҳўжалик фаолияти тўғрисидаги ахборотларни, шу жумладан, тижорат, банк, солиқ сирларини ва бошқа чекланган ахборотларни ўз ичига олувчи маълумотларни сўраб олиш;

давлат компанияларининг фаолиятини, шу жумладан, уларнинг ташаббусларини амалга ошириш нуктаи назаридан мунтазам таҳлил қилиш;

корпоратив бошқарувнинг самарали тизимини бизнес-жараёнларни такомиллаштириш, асосий ишлаб чиқариш, маъмурий ва оператив жараёнларни оптималлаштириш, замонавий менежмент ва ресурсларни бошқаришни жорий қилиш орқали йўлга қўйиш.

7. Қуйидагилар:

Дастурни амалга ошириш масалалари бўйича Лойиҳа офисининг қарорлари давлат компаниялари томонидан ижро этилиши учун мажбурий ҳисобланади;

Лойиҳа офиси Дастурда назарда тутилган тадбирларни амалга ошириш сифати ва муддатлари устидан мониторинг ўтказади;

давлат компанияларининг бюджетини шакллантириш

Лойиҳа офиси билан мажбурий келишилиши лозим.

Лойиҳа офиси Дастур амалга оширилишининг бориши тўғрисидаги маърузани ҳар йили Ўзбекистон Республикаси Лойиҳа бошқарувининг ягона миллий ахборот тизимини жорий этиш бўйича Мувофиқлаштирувчи кенгашга тақдим қилади.

8. Лойиҳа офиси давлат компаниялари билан биргаликда икки ой муддатда:

Лойиҳа офиси ишининг регламенти;

Дастурни амалга ошириш бўйича “йўл хариталари”ни ишлаб чиқиш ва белгиланган тартибда тасдиқлашни таъминласин.

Белгилансинки, Дастурни амалга ошириш тадбирларини молиялаштириш давлат компанияларининг шахсий маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

9. Ўзбекистон Республикаси Корпоратив бошқарув илмий-таълим маркази (кейинги ўринларда — Марказ) балансидаги бинолари, иншоотлари ва бошқа моддий-техника қимматликлари билан биргаликда Лойиҳа офисига берилсин.

Ўзбекистон Республикаси Корпоратив бошқарув илмий-таълим марказининг Васийлик кенгаши таркиби ва ташкилий тузилмаси 1 ва 2-иловаларга мувофиқ тасдиқлансин.

10. Белгилансинки, Марказ мавжуд ваколатлари билан бир қаторда:

давлат органлари ва бошқа ташкилотлар ходимларини лойиҳа бошқаруви масалалари бўйича ўқитишни ташкил этади;

давлат органлари ва бошқа ташкилотлар ходимларининг лойиҳа бошқаруви ҳамда давлат харидлари соҳаларида малакасини ошириш бўйича махсус қисқа муддатли таълим дастурларини ишлаб чиқади;

лойиҳа бошқаруви ҳамда давлат харидлари соҳаларида кадрлар захирасини шакллантиради;

лойиҳа бошқаруви ҳамда давлат харидлари соҳаларида давлат органлари ва бошқа ташкилотлар ходимларини сертификатлаш тизимини ишлаб чиқади ва амалга жорий этади;

лойиҳа бошқаруви ҳамда давлат харидларининг халқаро ва миллий стандартлари бўйича ўқув қўлланмалар, ахборот берувчи адабиётлар ва бошқа материаллар ишлаб чиқишни амалга оширади.

11. Марказда 2018/2019 ўқув йилидан бошлаб:

ҳар йилги қабул квоталари 40 кишидан иборат бўлган магистратура таълим дастури асосида “Лойиҳа бошқаруви”

адвокатлик тузилмалари ва адвокатлар томонидан аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож катламига бепул ихтиёрий юридик ёрдам кўрсатишни (pro bono) ривожлантириш;

адвокатлар томонидан ўз ишонч билдирувчилари (ҳимоя остидагилари)га сифатли юридик ёрдам кўрсатиш учун хорижий давлатлар органларига сўров юбориш механизмларини жорий этиш бўйича чоралар кўрсин.

7. Белгилаб қўйилсинки:

адвокатлик фаолияти ва суд ишини юритиш билан боғлиқ норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг лойиҳалари Адвокатлар палатаси билан келишилиши шарт;

Адвокатлар палатаси раиси Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг қонун лойиҳаларини мувоқама қилиш бўйича мажлисларида иштирок этиш ва уларга доир фикр билдириш ҳуқуқига эга;

адвокатларга нисбатан интимиозий иш юритуви фақат тегишли малака комиссиялари ёки Олий малака комиссияси қарори билан қўзғатилиши мумкин.

8. Суриштирув ва дастлабки тергов органлари ходимлари адвокатлик фаолиятига ҳар қандай шаклларда, шу жумладан, ишонч билдирувчи (ҳимоя остидаги) шахс билан учрашиш ҳуқуқини чеклаш орқали тўсқинлик қилинган йўл қўйиб бўлмаслиги ҳақида оголхантирилсин.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси айбдор мансабдор шахсларга, аввало, суриштирув ва дастлабки тергов органлари мансабдор шахсларига энг қатъий жавобгарлик чораларини кўрган ҳолда, адвокатлик фаолияти кафолатлари тўғрисидаги қонунларнинг сўзсиз ижро этилиши устидан прокурорлик назоратини кучайтирсин.

9. Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг Ислохотларни ҳуқуқий таъминлаш ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш фаолиятини мувофиқлаштириш хизмати Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги билан биргаликда:

адвокатлар томонидан жисмоний ва юридик шахсларга юридик ёрдам кўрсатилишида уларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари бузилишига оид амалиётни ўрганиш ва умумлаштириш, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар билан биргаликда жиноий ва маъмурий иш юритиш, фуқаролик ва иқтисодий низоларни ҳал қилишда жисмоний ва юридик шахслар ҳимояга бўлган ҳуқуқларининг бузилишига йўл қўяётган мансабдор шахсларга нисбатан жавобгарлик чораларини кўриш бўйича комплекс чора-тадбирлар кўрсин;

адвокатларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига риоя этилиши ҳолатини вақти-вақти билан кўриб чиқсин ҳамда жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳимояга бўлган ҳуқуқларини таъминлаш бўйича таҳлилий маълумотлар киритиб босин.

10. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда икки ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгартиш ва қўшимчалар тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига тақлифлар киритсин.

11. Ушбу Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А. Н. Арипов, Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори О. Б. Муродов, Ўзбекистон Республикаси Президенти Давлат маслаҳатчисининг биринчи ўринбосари Б. М. Мавлонов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти	Ш. МИРЗИЁЕВ
Тошкент шаҳри, 2018 йил 12 май	
“Project management” мутахассислиги бўйича тўлов-контракт асосида ўқитиш;	
давлат органлари ва бошқа ташкилотлар ходимларини лойиҳа бошқаруви ҳамда давлат харидлари соҳал	

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қ А Р О Р И

Буюк Алломалар, Адиб ва Мутафаккирларимиз Ижодий Меросини Кенг Ўрганиш ва Тарғиб Қилиш Мақсадида Ёшлар Ўртасида Китобхонлик Танловларини Ташкил Этиш Тўғрисида

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Қадимий ва бетакрор диёримиздан етишиб чиққан буюк аллома, адиб ва мутафаккирларимизнинг юксак гуманистик ғояларга асосланган бой маънавий мероси умумбашарий цивилизация ва маданият, дунёвий ва диний илм-фан тараққиётига улкан хисса бўлиб қўшилгани дунё жамоатчилиги томонидан ҳақли равишда эътироф этилади.

Улғ аждодларимизнинг ақл-заковати ва бадийи ҳақоси билан яратилган ноёб асарлар, хусусан, математика, минералогия, астрономия, кимё, тиббиёт, фармацевтика, меъморлик, тарих, адабиёт, санъат, илоҳиёт, фалсафа ва бошқа соҳаларга оид манбалар нафақат бизнинг халқимиз, балки жаҳон аҳлининг бебаҳо бойлиги ҳисобланади.

Ана шундай беқиёс меросимиз асосида ташкил этилган “Ёш китобхон” танловида 250 минг нафарга яқин ёш иштирок этиб, танлов ғолибларига “Президент совғаси” — энгил автомашина топширилгани ёшлар ўртасида китобхонлик маданияти ривожланишига муҳим таъсир ўтказди.

Буюк адиб ва мутафаккирларимизнинг nodир мероси, ибратли ҳаёти ва ижтимоий фаолиятини ҳар томонлама чуқур ўрганиш ва тарғиб этиш, ёшларимизни ўзликини англаш, миллий ва умуминсоний қадриятларга ҳурмат руҳида тарбиялаш, улар ўртасида китобхонлик маданиятини кенг оммалаштириш мақсадида:

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Жинойят ва жиноят-процессуал қонунчилиги тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

иккинчидан, жиноятларни профилактика қилиш ва олдини олиш, шунингдек, фуқароларга юксак ҳуқуқий маданият ва қонунга ҳурмат ҳиссини сингдириш борасидаги ҳуқуқий механизмларнинг етарли даражада самарадор эмаслиги;

учинчидан, алоҳида турдаги жиноятларни содир этганлик учун санкциялар қилмишларнинг ижтимоий ҳавфлилик ҳусусияти ва даражасига номувофиқлиги, жумладан, жазонинг муқобили турлари, рағбатлантирувчи нормалар ва жамоат таъсир чоралари етарли даражада қўлланилмаслиги ва самарасизлиги; **тўртинчидан**, тезкор-тергов тадбирларини ўтказиш сифатининг қониқарсизлиги ва процессуал қонунчилик талабларини бузган ҳолда олинган маълумотлардан далил сифатида фойдаланилиши;

бешинчидан, халқаро амалиётда эътироф этилган жиноят-ҳуқуқий институтларнинг етарли даражада имплементация қилинмаганлиги, жумладан, юридик шахслар жиноий жавобгарлигининг мавжуд эмаслиги;

олтинчидан, суд-тергов фаолиятига замонавий ахборот-коммуникация технологияларини жорий қилиш жуда паст даражада эканлиги.

Замонавий халқаро стандартлар ва илгор хорижий тажрибани инобатга олган ҳолда, шунингдек, 2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳарақатлар стратегиясига мувофиқ, жиноят ва жиноят-процессуал қонунчилигини такомиллаштиришнинг мутлақо янги устувор йўналишларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш мақсадида:

1. **Ўзбекистон Республикасининг Жиноят ва жиноят-процессуал қонунчилигини такомиллаштириш концепцияси** 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Қуйдагилар Ўзбекистон Республикасининг Жиноят ва жиноят-процессуал қонунчилигини такомиллаштиришнинг асосий йўналишлари ва вазифалари этиб белгилансин:

жинойт қонунчилиги нормаларини унификация қилиш; жиний жавобгарлик ва жазо тизимини такомиллаштириш; фуқаролар ҳуқуқ ва эркинликлари, жамяят ва давлат манфаатларининг таъсирчан ва ишончли муҳофаза қилинишини таъминлаш;

жинойт–процессуал қонунчилиги нормаларини тизимлаштириш ва уйғунлаштириш;

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Электрон тижоратни жадал ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

иккинчидан, маҳаллий тадбиркорлик субъектларига ташқи бозорларда тўлиқ рақобатлашиш, шунингдек, харажатларни оптималлаштириш имконини бермаётган электрон тижорат орқали товарлар (хизматлар)ни экспорт қилишнинг эскирган бюрократик тўсиқлари сақланиб қолмоқда;

учинчидан, электрон тижоратни ривожлантиришга йўналтирилган замонавий ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш жараёни лозим даражада йўлга қўйилмаган, бу эса иқтисодиётни рақамлаштириш ва тадбиркорлик фаолияти ривожланишининг тўхтаб туришига олиб келмоқда;

тўртинчидан, маҳаллий тўлов тизимларининг машҳур хорижий аналоглари билан интеграцияси йўқлиги, мамлакат тадбиркорлик субъектларининг электрон тижорат соҳасидаги етакчи хорижий ташкилотлар билан тўлиқ халқаро ҳамкорликда ишлашларига, шунингдек, маҳаллий бозорнинг экспорт салоҳияти ва рақобатбардошлигига таъсир қилмоқда;

бешинчидан, электрон тижорат имкониятлари ва афзалликларини, жумладан, товарлар (хизматлар) учун, айниқса, жойларда нақд пулсиз ҳисоб-китобларни оммалаштириш даражаси пастлигича қолмоқда, бу эса ҳуфёна иқтисодиёт ҳақининг ошишига ва Давлат бюджетига солиқ тушумларининг қамайишига олиб келмоқда;

олтинчидан, амалдаги солиқча тортиш тизими электрон тижорат соҳасидаги тадбиркорлик субъектлари, жумладан, ахборот воситачилари фаолиятини кенгайтириши рағбатлантирмайди, бу эса интернет тармоғи орқали махсуслотларни ҳуфёна айирбошлаш ҳажми ошишига олиб келмоқда, шунингдек, ушбу соҳага инвестициялар ва замонавий технологияларни жалб қилишни чекламоқда.

Мамлакатда электрон тижоратни ривожлантириш учун қулай шарт-шароитлар яратиш, товарлар (хизматлар)ни интернет тармоғи орқали реализация қилиш учун замонавий механизм ва тартиб-таомилларни жорий қилиш, маҳаллий тадбиркорлик субъектлари махсуслотларини экспорт қилиш географиясини кенгайтириш ва ҳажмини ошириш мақсадида:

1. Белгилаб қўйилсинки:

қонун ҳужжатларига мувофиқ, электрон тижорат иштирокчилари томонидан хизматлар кўрсатиш жараёнида ахборот тизимлари томонидан шакллантирилдиган, битимлардаги томонларни идентификациялаш имконини берувчи электрон чеклар, квантициялар, хабарлар ва бошқа усуллар товарлар (хизматлар) учун тўловларни тасдиқловчи квантициялар, талонлар, чипталар ва бошқа ҳужжатларга тенглаштирилади;

тадбиркорлик субъектлари томонидан электрон тижорат битимларини амалга оширишда тўловлар виртуал терминаллар

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

1. Ўзбекистон ёшлар иттифоқи, Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси, Республика Маънавият ва маърифат маркази ҳамда жамоатчилик вакилларининг мамлакатимиз ёшлари ўртасида ўтказилган китобхонлик танловларини ижобий баҳолаган ҳолда, ушбу танловларни ўтказиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисидаги тақлифлари маъқуллансин.

2. Буюк аллома, адиб ва мутафаккирларимиз ижодий меросини кенг ўрганиш ва тарғиб қилиш мақсадида ёшлар ўртасида “Ёш китобхон” танловини (кейинги ўринларда танлов деб аталади) ўтказиш бўйича ташкилий қўмита таркиби иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Белгилаб қўйилсинки:

а) танловни ўтказиш билан боғлиқ харажатлар Ўзбекистон ёшлар иттифонининг ривожлантириш жамғармаси маблағлари ва қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан молиялаштирилади;

б) танловни юқори савидада ўтказиш учун: Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги, Ўзбекистон ёшлар иттифоқи, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги ташкилий-амалий ишлар бўйича;

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси, Республика Маънавият ва маърифат маркази, Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Ўзбек тили ва адабиёти университети илмий-ижодий ишлар бўйича масъул ташкилотлар ҳисобланади.

4. Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги Ўзбекистон ёшлар иттифоқи, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси, Республика Маънавият ва маърифат маркази билан биргаликда ун кун мuddатда “Ёш китобхон” танловини ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомини ишлаб чиқсин ва белгиланган тартибда тасдиқласин.

5. Мазкур Низомида:

буюк аллома, адиб ва мутафаккирларимизнинг меросини чуқур ўрганиш мақсадида алоҳида номинациялар бўйича танловлар ташкил этиш;

2018 йилги танловларни Ватанимиз тарихи ва халқимизнинг маънавий ҳаётида беқиёс ўрин тутадиган Абу Райҳон Беруний, Абу Али ибн Сино, Мирзо Улугбек, Алишер Навоий, Заҳриддин Муҳаммад Бобур, Муҳаммад Ризо Огаҳий, Бердақ сингари буюк мутафаккирларимиз ижоди ва фаолияти, жаҳон адабиётининг дурдона асарлари, шунингдек, “Алпомиш”, “Гурўғли”, “Кунтумиш” каби халқ достонлари бўйича ўтказиш; кейинги танловларни даврлаштирган ҳолда давлат этириш учун тегишли рўйхатларни шакллантириш;

танлов ғолибларини мукофотлаш ва рағбатлантиришнинг аниқ механизмларини ишлаб чиқиш, хусусан, республика босқичида биринчи ўринни эгаллаган қатнашчиларни энгил

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

шунингдек, **“Электрон жиноят иши”** дастлабки лойиҳасини амалга ошириш бўйича ишчи гуруҳлар ташкил этсин ва уларнинг иш режаларини тасдиқласин;

2018 йил 1 декабрга қадар Тошкент шаҳрининг Яққасарой ва Миробод туманларида **“Электрон жиноят иши”** дастлабки лойиҳаси (кейинги ўринларда — дастлабки лойиҳа) амалга киритилсин;

2019 йил 1 октябрга қадар дастлабки лойиҳанинг синовлари натижаларидан келиб чиқиб, жиноят ишлари бўйича электрон иш юритuvi жорий қилиниши муносабати билан жиноят ва жиноят-процессуал қонунчилигини такомиллаштириш бўйича тақлифлар киритсин;

2019 йил 1 декабрга қадар ушбу қарор билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикасининг Жиноят ва жиноят-процессуал қонунчилигини такомиллаштириш концепцияси асосида Жиноят кодекси ва Жиноят-процессуал кодексининг янги таҳрирдаги лойиҳаларини киритсин.

Ушбу бандда белгиланган вазифаларни амалга ошириш доирасида:

жинойт ва жиноят-процессуал ҳуқуқи соҳасидаги илгор халқаро тажрибани, умумэътироф этилган норма ва стандартларни, жумладан, жойларга чиққан ҳолда ўрганишни; илмий доиралар, фуқаролик жамяяти институтлари, оммавий ахборот воситалари вакиллари ва хорижий экспертлари жалб қилган ҳолда учрашувлар, семинарлар, давра суҳбатлари ва матбуот анжуманлари ташкил этишни таъминласин.

5. Дастлабки лойиҳа иштирокчилари рўйхати ва уни амалга ошириш бўйича чора-тадбирлар дастури 3 ва 4-иловаларга мувофиқ тасдиқлансин.

6. Белгилаб қўйилсинки, дастлабки лойиҳани амалга ошириш доирасида:

бир вақтнинг ўзида ҳужжатларнинг қоғоз ва электрон шаклларидан фойдаланилади;

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси “Электрон жиноят иши” лойиҳасининг амалга оширилиши ва юритилишига масъул бўлган ваколатли орган ҳисобланади;

иш ўринларини жиҳозлаш, ички локал-ҳисоблаш тармоқларини ташкил этиш тегишли вазирлик ва идоралар — дастлабки лойиҳа иштирокчиларининг ўз маблағлари ҳисобидан амалга оширилади;

алоҳа каналлари билан таъминлаш “Ўзбектелеком” АК

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қ А Р О Р И

Электрон тижоратни жадал ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

иккинчидан, маҳаллий тадбиркорлик субъектларига ташқи бозорларда тўлиқ рақобатлашиш, шунингдек, харажатларни оптималлаштириш имконини бермаётган электрон тижорат орқали товарлар (хизматлар)ни экспорт қилишнинг эскирган бюрократик тўсиқлари сақланиб қолмоқда;

учинчидан, электрон тижоратни ривожлантиришга йўналтирилган замонавий ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш жараёни лозим даражада йўлга қўйилмаган, бу эса иқтисодиётни рақамлаштириш ва тадбиркорлик фаолияти ривожланишининг тўхтаб туришига олиб келмоқда;

тўртинчидан, маҳаллий тўлов тизимларининг машҳур хорижий аналоглари билан интеграцияси йўқлиги, мамлакат тадбиркорлик субъектларининг электрон тижорат соҳасидаги етакчи хорижий ташкилотлар билан тўлиқ халқаро ҳамкорликда ишлашларига, шунингдек, маҳаллий бозорнинг экспорт салоҳияти ва рақобатбардошлигига таъсир қилмоқда;

бешинчидан, электрон тижорат имкониятлари ва афзалликларини, жумладан, товарлар (хизматлар) учун, айниқса, жойларда нақд пулсиз ҳисоб-китобларни оммалаштириш даражаси пастлигича қолмоқда, бу эса ҳуфёна иқтисодиёт ҳақининг ошишига ва Давлат бюджетига солиқ тушумларининг қамайишига олиб келмоқда;

олтинчидан, амалдаги солиқча тортиш тизими электрон тижорат соҳасидаги тадбиркорлик субъектлари, жумладан, ахборот воситачилари фаолиятини кенгайтириши рағбатлантирмайди, бу эса интернет тармоғи орқали махсуслотларни ҳуфёна айирбошлаш ҳажми ошишига олиб келмоқда, шунингдек, ушбу соҳага инвестициялар ва замонавий технологияларни жалб қилишни чекламоқда.

Мамлакатда электрон тижоратни ривожлантириш учун қулай шарт-шароитлар яратиш, товарлар (хизматлар)ни интернет тармоғи орқали реализация қилиш учун замонавий механизм ва тартиб-таомилларни жорий қилиш, маҳаллий тадбиркорлик субъектлари махсуслотларини экспорт қилиш географиясини кенгайтириш ва ҳажмини ошириш мақсадида:

1. Белгилаб қўйилсинки:

қонун ҳужжатларига мувофиқ, электрон тижорат иштирокчилари томонидан хизматлар кўрсатиш жараёнида ахборот тизимлари томонидан шакллантирилдиган, битимлардаги томонларни идентификациялаш имконини берувчи электрон чеклар, квантициялар, хабарлар ва бошқа усуллар товарлар (хизматлар) учун тўловларни тасдиқловчи квантициялар, талонлар, чипталар ва бошқа ҳужжатларга тенглаштирилади;

тадбиркорлик субъектлари томонидан электрон тижорат битимларини амалга оширишда тўловлар виртуал терминаллар

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

автомобиллар билан тақдирлаш, иккинчи ва учинчи ўрин соҳиблари ва фаол иштирокчиларни ҳам муносиб рағбатлантириш чоралари назарда тутилсин.

6. Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги танлов номинацияларида белгиланган буюк аллома, адиб ва мутафаккирларимизнинг асарларини, уларнинг ҳаёти ва фаолиятига оид китоб ва рисоаларни нашрга тайёрлаш, чоп этиш ҳамда таълим муассасалари кутубхоналарига, тегишли веб-сайтларга, ахборот-ресурс марказлари ва кенг ўқувчилар оmmasига етказиш чораларини кўрсин.

7. Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги ва бошқа оммавий ахборот воситаларига ушбу қарор ижроси билан боғлиқ тадбирларни кенг ёритиш тавсия этилсин.

8. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазيري А. Н. Арипов, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчилари Х. М. Султонов ва Қ. К. Қўранбоев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,

2018 йил 12 май

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

◄(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

томонидан Ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш жамғармаси ҳисобидан амалга оширилади;

“Электрон жиноят иши” тизимини яратиш ва жорий этиш, уни дастлабки лойиҳа иштирокчиларининг мавжуд ахборот тизимлари ва ресурслари билан интеграция қилиш ва ахборот хавфсизлигини таъминлаш бўйича зарурий чораларни кўриш, лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқиш “UNICON.UZ” ДУК томонидан Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Мажбурий ижро бюросининг Ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш маркази билан биргаликда Ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш жамғармаси ҳисобидан амалга оширилади.

7. Идоралараро комиссия раисига юклатилган вазифаларни амалга оширишда вазирлик ва идораларнинг мутахассислари, республиканинг илмий ва таълим муассасалари вакиллари, шунингдек, халқаро ташкилотлар маслаҳатчиларини жалб қилиш ҳуқуқи берилсин.

8. Вазирлик ва идоралар раҳбарлари ушбу қарорнинг ўз вақтида ва самарали ижроси учун шахсан масъул эканлиги белгилаб қўйилсин.

9. Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги Идоралараро комиссияга хорижий мамлакатларга сафарларни ташкил этиш, шунингдек, хорижий мамлакатларнинг давлат органлари ва халқаро ташкилотлар вакиллари учун учрашув ва музокараларни ўтказишда ҳар томонлама қўмақлашсин.

10. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси, масъул вазирлик ва идоралар ушбу қарор билан белгиланган вазифаларни самарали амалга ошириш учун зарур бўлган ташкилий ва амалий чоралар қўрилишини таъ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

ДАВЛАТ МАДАНИЯТ МУАССАСАЛАРИ ВА ДАВЛАТ АРХИВЛАРИ ХОДИМЛАРИ МЕХНАТИГА ҲАҚ ТЎЛАШНИНГ ТАКОМИЛЛАШТИРИЛГАН ТИЗИМИНИ ЖОРИЙ ЭТИШ ВА УЛАРНИ МОДДИЙ РАҒБАТЛАНТИРИШНИ КУЧАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланғичи 1-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги ва унинг ҳудудий бошқармалари ташкил этилиши маданият соҳасида ягона давлат сиёсатини юритишга, миллий маданий ва маънавий меросни асраб-авайлаш ва кўпайтириш юзасидан тизимли чора-тадбирларни амалга оширишга, санъатни ва бадиий ижодни ҳар томонлама ривожлантиришга, халқимизнинг маънавий-ахлоқий ва маданий даражасини янада юксалтиришни рағбатлантиришга, уни миллий ва жаҳон маданиятининг энг яхши намуналаридан баҳраманд этишга имкон бериши.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги "Ўзархив" агентлиги (кейинги ўринларда — "Ўзархив" агентлиги) томонидан Ўзбекистон Республикаси Миллий архив фондида бўлган ҳужжатли маданий мерос объектларини ҳисобга олиш, муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш юзасидан чоралар қўрилимоқда.

Шу билан бирга, бадиий ижодни, жумладан, театр, мусиқа, хореография, эстрада, цирк ва халқ амалий санъатини янада ривожлантириш, халқ тарихи ва унинг замонавий ҳаётининг энг ёрқин саҳифаларини акс эттирувчи асарлар яратишда ижодий жамоаларга, айниқса, ижодкор ёшларга ҳар томонлама қўмаклашиш бўйича белгиланган вазифалар маданият ва архивлар соҳасидаги малакали кадрларни рағбатлантирмасдан таъминланиши мумкин эмас.

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетидан молиялаштириладиган давлат маданият муассасалари ва

давлат архивлари ходимларининг ижодий маҳоратини муносиб баҳолашни таъминлашга, касбий даражасини ҳамда малакасини узлуксиз ошириши учун рағбатлантириш усулларини яратишга йўналтирилган меҳнатига ҳақ тўлаш ва моддий таъминотини яхшилаш тизимини янада такомиллаштириш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги, "Ўзархив" агентлиги, Молия вазирлиги ҳамда Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг:

2018 йил 1 июндан давлат маданият муассасалари артистлари, мазмурий-бошқарув, бадиий-раҳбар, ижодий ва бошқа ходимларининг, шунингдек, давлат архивлари бошқарув ходимлари ва мутахассисларининг (кейинги ўринларда — давлат маданият муассасалари ва давлат архивларининг ходимлари) меҳнат ҳақи миқдорларини ўртача 4,5 фоизга ошириш;

2018 йил 1 июндан давлат маданият муассасалари ва давлат архивлари ходимларининг малака тоифалари ва лавозимлари бўйича базавий лавозим маошларини белгилашни назарда тутувчи меҳнатига ҳақ тўлашнинг такомиллаштирилган тизимини жорий этиш ҳамда лавозим маошлари ўртасидаги тафовутни кўпайтириш ҳисобига касбий ўсишни рағбатлантириш;

2018 йил 1 июндан Ўзбекистон давлат цирки, хайвонот боғлари, Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлигининг кўзи оқилар учун кутубхоналари ҳамда давлат архивлари ходимларининг алоҳида тоифаларига театр-концерт ташкилотларининг артистлари ва бадиий ходимларига узоқ муддат хизмат қилганлиги учун белгиланган миқдорларда ҳар

ойда тақдирлаш пули тўланишини белгилаш тўғрисидаги тақдирлаш маълумоти.

2. Белгилаб қўйилсинки, мазкур қарорда назарда тутилган меҳнатга ҳақ тўлашнинг такомиллаштирилган тизими жорий этилиши ва узоқ муддат хизмат қилганлиги учун ҳар ойда тақдирлаш пули тўланиши билан боғлиқ ҳаётларга Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ва тегишли давлат маданият муассасалари ҳамда давлат архивларининг бюджетдан ташқари маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси икки ҳафта муддатда:

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетидан молиялаштириладиган давлат маданият муассасалари ва давлат архивлари ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш бўйича базавий лавозим маошлари миқдорларини;

мазкур қарорнинг 1-бандига мувофиқ, узоқ муддат хизмат қилганлиги учун ҳар ойлик тақдирлаш пули белгиланадиган давлат маданият муассасалари ва давлат архивлари ходимларининг алоҳида тоифалари рўйхатини;

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетидан молиялаштириладиган давлат маданият муассасалари ва давлат архивлари ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш ҳамда уларни моддий рағбатлантириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқласин.

4. 2018 йил 1 июндан концерт-томоша кўрсатиш фаолияти билан шуғулланиш учун лицензияга эга бўлган, юридик ва жисмоний шахсларни (шу жумладан, норезидентларни) жалб

этиш йўли билан оммавий томоша тадбирларини ташкил этишдан даромадлар оладиган микрофирма ва кичик корхоналар учун ягона солиқ тўлови ставкаси 30 фоиздан 5 фоизга пасайтирилсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 29 декабрдаги "Ўзбекистон Республикасининг 2018 йилги асосий макроекономик кўрсаткичлари прогнози ва Давлат бюджети параметрлари тўғрисида"ги ПҚ-3454-сонли қарорига 9-илованинг рус тилидаги матнида 4-позицияси "Ставки налога в % к налогооблагаемой базе" устунидидаги "30" рақами "5" рақами билан алмаштирилсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги ва "Ўзархив" агентлиги бир ой муддатда манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда қонун ҳужжатларига ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгариш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига тақдирлар киритсин.

7. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А. Н. Арипов, Ўзбекистон Республикаси маданият вазири Б. С. Сайфуллаев ва "Ўзархив" агентлиги бош директори У. Б. Аъламов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри, 2018 йил 14 май

ОИЛАГА ЭЪТИБОР АСЛИДА БУ ЎЗЛИГИМИЗГА ЭЪТИБОРДИР

Жамиятдаги ҳар қандай қусур ва камчиликларнинг илдизини аксар ҳолларда оилалардаги ижтимоий-маънавий муҳитдан излаш нечоғли ўзини оқлагани каби кучли, барқарор ҳамда фаровон давлат тизими негизини ҳам, аввало, мустақкам оилалар ташкил этишини бугун тобора чуқур ағнаб етмоқдамиз. Шу маънода, Президентимиз Шавкат Мирзиёев миллий ва маънавий кадрларимиздан келиб чиққан ҳолда оила институтини ривожлантириш, бу соҳада йиллар давомида эътибордан четда қолиб келган бўшлиқ ҳамда муаммолар ечимни юзасидан тегишли давлат органлари ва жамоат ташкилотлари олдида долзарб вазифаларни қўяётгани бежиз эмас.

15 май — Халқаро оила кuni

Кўплаб ижтимоий оғриқларга сабаб бўлувчи эрта никоҳларнинг жамиятимизда кузатилаётгани, ҳар йили ажралишлар сони 10-11 фоиз ошиб бораётгани, аёллар жиноятчилиги, вояга етмаганлар назоратсизлиги ҳамда ҳуқуқбузарлиги кўп учраётгани, афсуски, айни ҳақиқатдир. Бундай ноҳус манзараларга узиқ-кесил чек қўйиш ва уларнинг олдини олиш учун, албатта, оилалар билан ишлаш тизимига ҳаётий, самарадор механизмларни жорий қилиш замон талабига айланади. Бинобарин, давлатимиз раҳбарининг 2018 йил 2 февралдаги "Хотин-қизларни кўлаб-қувватлаш ва оила институтини мустақкамлаш соҳасидаги фаолиятни тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони замирида ҳам, асосан, ана шу мақсадлар ўз ифодасини топади.

Мазкур Фармон билан "Оила" илмий-амалий тадқиқот марказининг ягона тизим сифатида Вазирлар Маҳкамасининг ҳузурида ташкил этилгани бугунги шиддаткор глобаллашув жараёнида ажратиб қилинган оила жамиятининг асосий бўлини сифатида муҳофаза қилиш ҳамда мустақкамлашга мўлжал экани ва ҳар қандай давлатнинг истиқбол оила мустақкамлиги билан чамбарчас боғлиқлигини яққол тасдиқлаб турибди.

Таъкидлаш жоиз, айни вақтга қадар оилаларни алоҳида илмий институт сифатида мониторинг қиливчи ҳамда бу борадаги ягона сиёсатни амалга оширувчи давлат органи мавжуд эмас эди. Оилалар билан ишлаган ташкилотлар тарқоқ равишда фаолият юртарди. Масалан, маҳалла институти фақатгина маҳалла кесимида, хотин-қизлар қўмитаси аёллар масаласида, соғлиқни сақлаш тизими оила ва бола саломатлиги йўналишида ҳамда шу каби бошқа қатор ташкилотлар ҳам ўз объекти тизимида давлатимизнинг оила сиёсатида иштирок этиб келарди ҳолос.

Мутлақо янгидан шакллантирилган Марказининг асосий вазифаси эса давлат ҳамда жамоат ташкилотлари, парламент, сиёсий партиялар, оммавий ахборот воситалари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари Ўзбекистон оилаларини мустақкамлаш ягона гомси атрофида бирлаштириш, бу борада самарали давлат сиёсатини юритиш, мамлакатда фақат соғлом оила соғлом жамият устуни бўлиши тўғрисидаги тушунақни аҳоли онига сингдиришдан иборатдир.

Биз ушбу мақсадлар йўлида етакчи оилалар ҳамда мутахассисларни, лозим бўлса, хорижий экспертларни Марказ фаолиятига кенг жалб қиламиз. Барча даражадаги оилалар ривожига тегишли масала ва муаммоларни илмий усулларда, амалий тадқиқот олиб бориш орқали таҳлилий ёндашган ҳолда ҳал этиш ниятидамиз. Албатта, бугунги замондаги турли таҳдидлар шароитида оилалардаги кийинчиларни кўрсаткичлари аниқ масштабни аниқлаш, уларни ҳар бир ҳудуд кесимида, ҳудуднинг ўзигагина хос географик, этник-ижтимоий, тарихий, маданий-маърифий хусусиятларидан келиб чиқиб, ҳар тарафлама ўрганиш талаб қилинади. Оила мустақкамлигига эришиш, замонавий намуна оила моделини шакллантириш учун, биринчи навбатда, барча соҳадаги илмий ишланмалар ҳолатини инвентаризациядан ўтказиш ҳамда истиқболда амалга ошириш лозим бўлган фундаментал амалий ва инновацион илмий ишлар режасини ишлаб чиқиш ниятида мўҳим аҳамият касб этади. Бу борада Ўзбекистон илм-фанини даъватга ютуқлар бор, албатта. Кўпгина давлат ҳамда нодавлат, халқаро ташкилотлар грантлари орқали долзарб лойиҳалар ҳаётга татбиқ қилинаётган бўлса-да, олдинда баҳариланган изланишлар кўлами ҳали жуда катта. Айниқса, демография йўналиши бўйича илмий ишлар ва мутахассисларнинг етарли эмаслиги, оилавий психологларнинг даярли йўқлиги, шахсларга муносабатлар, оилавий тадқиқотлар, ижтимоий хизмат соҳасидаги зиддиятлар, уларни бартараф этишнинг илмий ечимларини то-

пиш масалаларида тизимли фаолиятни йўлга қўйишимиз зарур. Шу пайтганча оила соҳасида олиб бориладиган илмий ишлар айнан ҳудудлардаги муаммолар масалалар билан уйғун эмас, шу сабабли аксарият тадқиқотлар ўзини оқламаган, яъни реал ҳаётга жорий қилинмаган.

Демак, бизнинг устувор вазифаларимиздан бири, бу — соҳадаги ҳақиқий илм соҳибларини атрофимизга бирлаштириш, долзарб изланишларга муайян ҳудудларга хос бўлган муаммолардан келиб чиқиб ёндашиш, тадқиқот натижаларини амалиётга татбиқ этишда бош-қош бўлиб, оилалардаги кийинчиларни бартараф қилишнинг илмий ҳулосаларини ишлаб чиқиш ҳамда амалда қўллашдир.

Ана шу эзгу мақсадлар йўлида жорий йилнинг 9 апрель кунини Тошкент шаҳрида илк бор Ўзбекистоннинг таъриқи оилашунос олимлари, экспертлари, тадқиқотчилари, ҳуқуқшунослари, демографлари, психологлари, иқтисодчилари, социологлари, тарихчилари, диншунослари, шунингдек, прокуратура, адлия, ФХДЭ органлари, Мактабгача таълим, Халқ таълими, Олий ва ўрта махсус таълим, Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирликлари вакиллари, жами ўз нафардан зиёд мутахассисларни бир дарага жамулган қилим.

Ушбу анжуманда Ўзбекистонда оила институтини мустақкамлаш ҳамда ривожлантириш соҳасида ягона давлат сиёсатининг таъминловчи атрофида муҳокима этилди. Маълум бўлдики, қилганин ишлардан кўра, амалга оширилажак ишларимиз кўп экани ва биз фақат бирлашиб, бир ёқадан бош чиқариб ҳозирги кундаги муаммо ҳамда бўшлиқларни ҳал этишимиз мумкин экан.

Алалхусус, анжуман иштирокчилари билан "Соғлом оила — соғлом жамият" концептуал доғосини ҳаётга татбиқ қилишга йўналтирилган ягона давлат сиёсатини олиб бориш бўйича истиқболдаги вазифаларни келишиб олдик. Хусусан, оиланинг репродуктив саломатлиги ва демография ривожланишини, унинг фаровонлиги ҳамда хотир-жаҳлигини ошириш масалаларини комплекс ўрганишни ташкил этиш, замонавий оилани ривожлантириш, оиланинг ички муносабатлари, шахсларга муносабатларини, бой маданий тарихий мерос ва анъанавий оилавий қадриятлар муаммолари бўйича фундаментал, амалий ҳамда инновацион тадқиқотларни мунтазам ўтказиб бораемиз. Ҳу навбатида, умумийнинг ҳамда миллий оилавий қадриятларини таҳлил қилиш асосида замонавий намуна оиланинг мезонларини белгилаш ҳамда "Оила жамият ва давлат ҳимоясида" конституциявий принципини кенг тарғиб этиш ҳамда жамиятга сингдириш масалаларига илмий-инновацион жиҳатдан ёндашамиз.

Анжуманда қатор халқаро ташкилотлар, чет эл давлатларининг оилашунослари қатнашгани эса оила — никоҳ муносабатлари соҳасидаги илгор хорижий амалиётни илмий таҳлилларга таянган ҳолда чуқур ўрганиш, халқаро ва хорижий ташкилотлар, илмий-тадқиқот муассасалари билан узвий ҳамкорлик ҳамда тажриба алмашиши йўлга қўйиш борасидаги дастлабки қадимларимиздан бўлди. Анжуман ажунларига кўра, Ўзбекистон Республикасида оила институтини мустақкамлаш Концепциясининг лойиҳаси таёрланди ва яқин вақтларда қабул қилиниши мўлжалланмоқда.

Ҳудди шунингдек, вояга етмаганларни ҳуқуқий ҳимоя қилишнинг моддий процессуал масалалари, ажралишларнинг олдини олиш, ёшларга оилавий муносабатларнинг ҳуқуқий ҳамда психологик асосларини ўргатиш, оиладаги маънавий-ахлоқий қадриятларни мустақкамлаш, ахборот-коммуникация технологиялари имкониятларидан самарали фойдаланиш орқали замонавий намуна оиланинг мезонларини ишлаб чиқиш ва бошқа кўплаб мавзуларда нафақат пойтахтда, балки чекка ҳудудларда ҳам хонадонма-хонадон юрган ҳолда илмий изланишлар олиб борилиб, чора-тадбирлар ишлаб чиқилмоқда.

га кўрсатиладиган хизматлар комплекс ўрганиб чиқилди. Кейинги босқичда бу ахборот билан ишлаш юзасидан оила соҳаси мутахассисларига тренерлар ёрдамида мукамал билим берилади. "Оила" маркази мутахассислари давлат ҳамда нодавлат ташкилотларга оилага хизмат кўрсатишини таъминлаб бевучи мутахассис сифатида яқинлаштирилади. Натижда қўйин аҳволга тушган оилалар давлат хизматидан баҳраманд бўлади. Бу жаҳон амалиётда мавжуд тажриба бўлиб, ижтимоий иш касбига эга бўлган ходимлар фаолияти катта истиқболга эга. Бунда оила тўлиқ давлат ҳимояси ҳамда кўмаги билан таъминланади. Марказимиз ходимларининг вазифаси эса маҳалларда қўйин аҳволга тушган оилаларни аниқлашда кўмаклашиш, уларнинг манзилли рўйхатларини шакллантириш, маълумотлари базасини тўллаш, маҳалла хизматчилари ва бошқа тегишли мутахассисларнинг малакасини ошириш ҳамда давлат хизмати манзилли етиб бориши устидан мониторинг юритишдан иборатдир.

Бинобарин, ушбу йўналиш ва умуман, оилалар билан ишлашда барча соҳа мутахассислари керакли билим ҳамда кўникмага эга бўлиши керак. Айнан шу мақсадда давлатимиз раҳбарининг Фармони билан "Оила" илмий-амалий тадқиқот маркази зиммасига илк бор махсус ўқув курсларини ташкил этиш вазифаси юклатилди ва бу курсларда мутахассислар оила психологияси, оила маънавияти, ёшларни турмушга тайёрлаш, соғлом ҳамда мустақкам оила барпо этиш, мутасар айтганда, оила соҳасидаги давлат сиёсатининг асослари бўйича мунтазам равишда билим, малака ва тажрибаларини ошириб боришдади. "Оила" марказининг Тошкент шаҳар, Қорақалпоғистон Республикаси ҳамда барча вилоятлар бошқармалари ҳузурида ёшларни оилавий ҳаётга тайёрлаш, оиладаги низоли ҳолатларни ҳал қилишнинг ҳуқуқий ва психологик асосларини ўргатиш, ажралишларнинг олдини олиш, шунингдек, оиладаги маънавий-ахлоқий қадриятларни мустақкамлашга оид бошқа масалалар бўйича кадрлар малакасини ошириш ҳамда уларни қайта тайёрлаш бўйича ана шундай махсус ўқув курслари эрта-индин ўз фаолиятини бошлаши кўтилмоқда.

15 май — Халқаро оила кuni муносабати билан жорий йилнинг 8 май кунини Вазирлар Маҳкамаси йилгилининг баёни билан Оилалар мустақкамлигини таъминлаш, оиланинг фарзанд тарбияси борасидаги масъулиятини ошириш, оилавий қадриятларни мустақкамлаш, жамиятда тинчлик ва барқарорликни сақлашда оиланинг тутган ўрнини тарғиб қилиш бўйича комплекс чора-тадбирлар дастури қабул қилинди. Унга мувофиқ, 10 — 17 май кунлари мамлакатимизда "Мустақкам оила ҳафталиги" деб эълон қилинди. Айни кунларда бутун республикамиз бўйлаб жойларда оилалар барқарорлигини таъминлашга қаратилган маънавий-маърифий учрашувлар, юзма-юз мулоқотлар, саво-жавоблар, викториналар, спорт-соғломлаштириш мусобақалари, илмий-амалий конференциялар, китобхонлик кунлари ва бошқа турли мавзулардаги тадбирлар ўтказиш авж паллага кирган.

Булар, албатта, қуноқлари. Бирок бугунги глобаллашув шароити ижтимоий-иқтисодий оммилар жуда тез ўзгараётган бир чоғда чинакам маънавият ўчоғи, миллий анъана ва ўрф-одатларни асраб-авайлаш манбаи — оилалар билан ишлашни тобора кучайтиришни тақозо этмоқда. Давлатимиз раҳбари шу йил 7 февраль кунини мутасаддиқлар иштирокида ўтган йилгилида, Сирдарё ҳамда Наманган вилоятларига таширф буюрганида ҳам соҳада ҳали амалга ошириш зарур бўлган қатор долзарб вазифалар турғанида ургу берар экан, оилага эътибор аслида бу ўзлимиздаги эътибор эканини алоҳида таъкидлади.

Ҳозирги пайтда мамлакатимизда 7 миллиондан ортиқ оилалар мавжуд. Уларда қамолга етётган болалар эса — эртаимиз эгалари, келажгимиз. Ҳар бир оиланинг мустақкам бўлиши, ўларда соғлом муҳит қарор топиши фарзандлар тарбиясида муҳим роль ўйнайди. Айниқса, юртимиздаги тинчлик-оқошталлик, ижтимоий барқарорликни кафолатлаш ҳамда катта ўрин тутайди. Шундай экан, бу борадаги саъй-ҳаракатлар қўламини кенгайтириш мақсадида мувофиқ ва бу зиммамизга катта масъулият юклайди.

Дилором ТОШМУҲАМЕДОВА, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги "Оила" илмий-амалий тадқиқот маркази директори.

Анжуман

Тошкентда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Стратегик ва минтақаларо тадқиқотлар институти, Давлат бошқаруви академияси ҳамда Хитойнинг Шанхай ижтимоий фанлар академияси билан биргаликда "Ўзбекистон ва Хитой: "Бир макон, бир йўл" ташаббусини ҳамкорликда амалга ошириш истиқболлари" мавзусида халқаро конференция ташкил этилди. Унда Ўзбекистон ҳамда Хитой тадқиқот марказлари, чет давлатлар дипломатик миссиялари раҳбарлари ва юртимиз давлат ҳамда жамоат ташкилотлари вакиллари икки мамлакат ўртасида ҳамкорлик алоқаларини, шу жумладан, "Бир макон, бир йўл" ташаббуси доирасида ривожлантириш истиқболларини муҳокама қилишди.

«Бир макон, бир йўл» — халқаро ҳамкорликнинг янги модели

"Бир макон, бир йўл" — Хитойнинг халқаро ташаббуси бўлиб, у Марказий Осиё, Европа ва Африка минтақасида жойлашган 60 дан ортиқ мамлакатларни ўзaro боғловчи мавжуд иқтисодий йўлакларни янада такомиллаштириш ҳамда янги транспорт ва савдо йўналирини яратишга қаратилган. Ушбу ҳудуддаги давлатлар жаҳон ялпи ички маҳсулотининг 55 фоизини, глобал энергия захираларининг 75 фоизини ўзида жалмаган. Конференцияда Ўзбекистон бош табиий, ишлаб чиқариш ҳамда инсон ресурслари тўлган минтақадан транспорт, савдо, инвестиция, энергетика ва қокори технологиялар соҳасида йирик лойиҳалар амалга оширилиши тарафдори эканлиги таъкидланди. Ўзбекистоннинг барқарор ривожланаётган иқтисодиёти, қудай жупрофий жойлашуви, замонавий транспорт коммуникациялари, сармоя жалб этиш бўйича пухта ҳамда ишончли стратегияси кўплаб давлатлар ишбилармонларининг ҳамкорликка қизиқишини оширмоқда.

Тошкент Марказий Осиё минтақасини устувор йўналиш сифатида белгилаб олган ҳолда фаол ташқи сиёсат олиб бормоқда. Минтақада мутлақо янгица муҳит қарор топти, ҳамкорликнинг турли жаҳа-ларда тарихий натижаларга эришилди: чегаралар очилмоқда, кўплаб соҳаларда, жумладан, транспорт коммуникациялари-ни кенг ривожлантириш бўйича кўшма лойиҳалар амалга оширилляпти. Марказий Осиёнинг беш давлати минтақавий хавфсизликни таъминлаш йўлида барча саъй-ҳаракатини бирлаштирмоқда. Шу

маънода айтганда, Тошкент Хитойнинг "Бир макон, бир йўл" ташаббуси билан уйғун равишда қадм ташлапти. Бундан бир йил муқаддам Президентимиз Шавкат Мирзиёев Пекин шаҳрида бўлиб ўтган "Бир макон, бир йўл" форумида мазкур ташаббус ҳар бир давлатнинг ўз имкониятларидан тўла фойдаланиш, иқтисодий жиҳатдан бир-бирини тўлдирishi, савдо ҳамда инвестициялар-ни рағбатлантириш, ўзарo ҳамкорлик алоқаларини янада ривожлантириш учун кенг йўл очишини қайд этди. Лойиҳанинг рўёбга чиқарилиши дунё тамаддунида Марказий Осиёнинг тарихий мақенини қайта тиклашга замин яратди.

Экспертлар транспорт-коммуникация, савдо, иқтисодиёт, туризм, илм-фан соҳаларида Ўзбекистон — Хитой ҳамкорли-гининг устувор йўналишлари ва истиқбол-ларини муҳокама қилди. Минтақавий ҳам-корлик ҳамда хавфсизликни мустақкам-лашдаги долзарб вазифалар кўриб чиқил-ди. Икки томонлама муносабатларни яна-да мустақкамлаш ва "Бир макон, бир йўл" ташаббуси доирасида ўзарo манфаатли ҳамкорлик учун аниқ тақдир ҳамда тавсия-лар билдирилди. Жумладан, Стратегик ва минтақаларо тадқиқотлар институти ҳамда Шанхай ижтимоий фанлар ака-демияси ўртасида савдо, инвестициявий, маданий-гуманитар соҳаларда тадқиқотлар олиб бориш бўйича ўзарo ҳамкорликнинг "Йўл харитаси" ишлаб чиқилди. Шунинг-дек, Тошкент шарқшунослик институти қошида "Бир макон, бир йўл" тақлиий марказини ташкил этиш тақдир қилинди.

Сўз — конференция иштирокчиларига

Юй Синхуэ, Шанхай ижтимоий фанлар академияси партия қўмитаси котиби:

— Утган йили Ўзбекистонлик ҳамкасб-ларимиз Шанхай глобал тадқиқот мар-казлари форумида иштирок этган эди. Биз "Бир макон, бир йўл" лойиҳасини илгари суришнинг амалий натижаларини муҳокама қилдик. Мазкур ташаббус-ини халқаро кўликда биргаликда тарғиб этиш мақсадида интеллектуал салоҳия-тини бирлаштиришга қарор қилганимиз.

Роппа-росса бир йил аввал Пекинда "Бир макон, бир йўл" халқаро форуми бўлиб ўтди. Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев давлат таширфи билан Хитойга борди. Мамлакат раҳбар-лари сиёсий, иқтисодий ва молия соҳа-ларида муҳим келишувларга эришган эди. Умумий қиймати 26 миллиард АҚШ долларига тенг ҳужжатлар имзоланди.

Ўзбекистонда Ҳаракатлар стратегия-си доирасида амалга оширилляётган ис-лохотлар бугун ўз натижасини бермоқ-да. Биз Ўзбекистон келажига катта ишонч билан қараямиз. Мамлакатин-гиз энг жадал ривожланаётган ўнта ма-лакат қаторидан жой олди. Бу ҳайрат-ланарли натижа. Давлатларимизнинг "Бир макон, бир йўл" ташаббуси доира-сидаги ҳамкорлиги тараққиёт учун янги имкониятлар эшигини очди.

Цзянь Янь, Хитой Халқ Республикасининг Ўзбекистондаги Факултетада ва мухтор элчиси:

— Жорий йилда "Бир макон, бир йўл" ташаббуси эълон қилинганга беш йил ўтди. Бугунги кунга келиб унинг ҳаётга татбиқ этилиши бўйича муҳим натижа-ларга эришилди. Мазкур лойиҳага дунёнинг 100 дан ортиқ давлат ҳамда халқаро ташкилотлари жалб қилинган. Хитой 69 та мамлакат билан ҳамкорлик

тўғрисида шартномалар имзолаган. Хитойнинг ушбу бўлиқнинг нафақат давр талабига, балки барча мамлакатлар ман-фаатларига жавоб беради. Ўзбекистон биринчилардан бўлиб ушбу ташаббусни қўллаб-қувватлади. 2017 йил май ойида Президент Шавкат Мирзиёевнинг ХХР Раиси Си Цзиньпин билан учрашувида фаолиятнинг асосий йўналишлари бел-гила берилганди. Икки томонлама ҳам-корлик жадал сурьталарда кенгайим-қда. Энг муҳими, бундай эзгу саъй-ҳара-катлар самарасини халқларимиз ҳис этмоқда.

ЯН БО, Шанхай халқаро тадқиқотлар университети Россия ва Марказий Осиёни тадқиқ қилиш маркази директори ўринбасори:

— Марказий Осиё ҳамкорликни ривож-лантириш учун муҳим минтақа ҳисобла-нади. У Хитойни Европа, Яқин Шарқ ва Жанубий Осиё билан боғлайди. Ўзбеки-стон минтақанинг юрагида жойлашган. Мамлакатингиз ҳудудидан Буюк Ипак йўли ўтган. Бу барчамиз учун муштарак

ТАРИХИЙ ТАШРИФ АРАФАСИДА

Эксклюзив интервью

Авал хабар қилинганидек, Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Америка Қўшма Штатлари Президенти Дональд Трампнинг тақлифига биноан 2018 йил 15 — 17 май кунлари илк расмий ташриф билан АҚШда бўлади. Ушбу муҳим сиёсий тадбир арафасида таниқли экспертлар, мутахассислар ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришмоқда. Хусусан, айни пайтда Вашингтонда хизмат сафарига бўлиб турган махсус муҳбиримиз Америка Қўшма Штатлари Штаб бошлиқларининг бирлашган қўмитаси раиси маслаҳатчиси ва АҚШнинг Ўзбекистондаги собиқ элчиси Ричард НОРЛАНДдан эксклюзив интервью олди. Қуйида ана шу сўхбат эътиборингизга ҳавола этилмоқда.

Ричард НОРЛАНД: «ЎЗБЕКИСТОНДА ЎТКАЗГАН КУНЛАРИМНИ ДОИМО СОФИНЧ БИЛАН ЭСЛАЙМАН»

— **Жаноб Норланд, Сиз бир неча йил Ўзбекистонда фаолият юритгансиз ҳамда юртимиз ҳақида яхши тасаввурга эгасиз. Келинг, мулоқотимизни ўша тасаввурларингиздан бошласак.**

— Ўзбекистонда 2007 — 2010 йилларда элчи сифатида ишладим ва ўша даврдан менда ажойиб хотиралар қолган. Юртингиз буюк тарихга, бой маданиятга эгалиги билан ҳар қандай кишида ёрқин таассурот қолдиради. Бу мамлакат Марказий Осиё, умуман, жаҳон цивилизациясида муҳим роль тутиши билан ажралиб туради. Самарқанд, Бухоро каби қўнча шаҳарлар, у ердаги обидалар беҳад гўзал ҳамда ҳайратланарли даражада мафтункор. Энг асосийси, ўзбеклар самимиёлиги, меҳмондўстлиги билан ажралиб туради. Мен Ўзбекистонда ўтказган йилларимни доимо софинч билан эслайман. Бир кун келиб яна бу ажойиб мамлакатга бориш, гўзал масканларни яна бир бор кўриш, дилкаш инсонлар билан учрашиш истагимдан.

— **Бугунги кунда Ўзбекистон ва АҚШ ўртасидаги ҳамкорлик алоқалари янги босқичга кўтарилиб бораёпти. Айтинг-чи, буни АҚШ жамоатчилиги қандай баҳоламоқда?**

— Давлат департаментдаги ҳаммасларим Ўзбекистондаги ўзгаришлар ҳамда очкилик сиёсатида катта қизиқиш ва ҳатто ҳайрат билан қарашмоқда. Гарчи мен собиқ дипломат бўлсамда, ҳозирги пайтда Пентагонда фаолият юритаётганман. Шунга айти оламани, бу ерда ҳам ушбу жараёнга, яъни Ўзбекистондаги ўзгаришларга алоҳида эътибор қаратиляпти, бу борада Пентагонда кутаринки кайфият, руҳ ҳужирон. Уйламанки, Ўзбекистонда кечаётган ўзгаришлар мамлакатнинг турли соҳалардаги салоҳиятини рўёбга чиқаришда муҳим ўрин тутаяди. Бу салоҳият нимада намоён бўлади? Аввало, Ўзбекистон Марказий Осиё минтақасининг йил иқтисодий салоҳиятга, қудратга эга, Афғонистондаги вазиятни барқарорлаштиришда улкан роль ўйнаши ҳамда Узоқ Шарқ ва Европа мамлакатлари ўртасида транзит йўлига вазифасини бажариши мумкин бўлган давлат ҳисобланади. Бугун мамлакатда олиб борилаётган ислохотлар ана шундай катта салоҳиятни тўлақонли аниқ солишга Ўзбекистонни ҳар қачонгидан кўра яқинлаштирмоқда.

— **Президент Шавкат Мирзиёевнинг АҚШга расмий ташрифи икки мамлакат муносабатларида қандай аҳамият касб этади?**

— Бу ташрифга тарихий, дея таъриф берилаяпти. Ҳақиқатан ҳам, Ўзбекистон

Президентининг АҚШга расмий ташрифи икки мамлакат муносабатларини янги поғонага кўтариш, стратегик ҳамкорликни мустаҳкамлашда муҳим ўрин тутаяди. Хусусан, хавфсизлик, сиёсий, иқтисодий ва маданий соҳалардаги алоқаларни чуқурлаштиришга хизмат қилади. Олий даражадаги музокараларда Ўзбекистон — АҚШ ҳамкорлигининг ҳолати ҳамда уни ривожлантириш истиқболлари муҳокама қилиниши, халқаро ва минтақавий аҳамиятга молик долзарб масалалар юзасидан фикр алмашиш кўзда тутилгани айни жиҳатдан диққатга моликдир. Мисол учун, Афғонистон, минтақанинг иқтисодий ривожланиш жараёнида Ўзбекистон учун ҳам, АҚШ учун ҳам муҳим масалалар сирасига киради. Икки томон бу борада биргаликда қандай сўй-харақатларни амалга ошириши кўпчиликни қизиқтирмоқда.

Мирзиёев ташаббуси билан "Тинчлик жараёни, хавфсизлик соҳасида ҳамкорлик ва минтақавий шериклик" мавзусида Афғонистон бўйича юқори даражадаги Тошкент халқаро конференцияси ташкил қилингани бу борада яна бир улкан қадам бўлди. Афғон муаммосини сиёсий мулоқот йўли билан ҳал этиш муҳимлигини ҳаётнинг ўзи кўрсатмоқда. Шундай экан, ушбу мамлакатда вазиятни ўнглаш, тинчликни таъминлашга эришишда кўшни давлатлар, ташқи кучларнинг ҳамфикрлиги, ҳамжихатлиги катта ўрин тутаяди. Ўзбекистоннинг Афғонистон бўйича конференция ташкил қилиши бу борада тарихий воқеа бўлди, дейиш мумкин. Тошкент анжумани юқори даражада ташкил этилганини унда нуфузли кишилар, жумладан, бир қанча мамлакатлар ташқи ишлар вазирлари,

Тақдимот

Фредерик Старр — америкалик таниқли эксперт, профессор. Марказий Осиё, Россия ва МДҲ мамлакатлари бўйича мутахассис. Ўзбекистондаги ижтимоий-сиёсий жараёндан яхши хабардор, АҚШ илмий ҳамда сиёсий доираларида катта ҳурматга эга. У Евросий минтақаси давлатлари сиёсати ва тарихига оид 20 дан ортиқ китоблар муаллифи. Хусусан, Урта асрларда яшаб ижод қилган алломаларимиз ҳақидаги илмий-оммабоп мақола ҳамда рисоалари Фарб мамлакатлари жамоатчилиги орасида анча машҳур.

«ЎЗБЕКИСТОННИНГ ЯНГИ ҚИЁФАСИ»

Америка ташқи сиёсати кенгаши ҳузуридаги Марказий Осиё ва Кавказ институти асосчиси ҳамда раиси, профессор Фредерик Старр навбатдаги китобини ана шундай деб номлади.

Старр Ўзбекистонга кўп бора ташриф буюрган. Жумладан, 2014 йилнинг май ойида бўлиб ўтган "Ўрта асрлар Шарқ алломалари ва мутафаккирларининг тарихий мероси, унинг замонавий цивилизация ривожига роли ва аҳамияти" мавзусидаги халқаро конференцияда қатнашган, 2016 йил декабрь ойидаги Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида халқаро кузатувчи сифатида иштирок этган. Ўтган йили ноябрь ойида Самарқандда БМТ шафелигида бўлиб ўтган "Марказий Осиё: ягона тарих ва умумий келажак, барқарор ривожланиш ва тараққиёт йўлидаги ҳамкорлик" мавзусидаги халқаро анжуманининг модераторларидан бири бўлган. Нуфузли тадбирда у Ўзбекистон Президент Шавкат Мирзиёев ташаббуслари туфайли Марказий

муҳбиримиз Президентимизнинг АҚШга илк расмий ташрифи арафасида тақдимоти ўтказиладиган "Ўзбекистоннинг янги қиёфаси" деб номланган мазкур асар хусусида муаллифдан қисқача гапириб беришини сўради. — 2017 йил Ўзбекистон учун турли воқеаларга бой, барча соҳада жадал ривожланиш даври бўлди, — дейди Ф. Старр. — Ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий соҳалардаги, халқаро муносабатлардаги улкан ижобий ўзгаришлардан хорижда кўпчилик ҳайратга тушмоқда. Лекин чет элда ҳамма ҳам ана шу ислохотлар моҳиятини тўлиқ тушуниб етаяпти, деб бўлмайди. Шу боис биз 6-7 ой олдин Ўзбекистондаги барча жараён акс этган материалларни тўплаб, тарихга муҳрлашга қарор қилдик. Китобда бу ўзгаришларга баҳо бермадик, аксин-

никли экспертларга муурожаат қилдик. Сўнг ушбу таҳлилий материалларни бир жойга жамладик. Натижада Ўзбекистонда қонун ижодкорлиги соҳасидаги янгиланишларни акс эттирадиган яхлит китоб яратилди.

Ислохотларнинг натижаларини аниқ ва ҳолис баҳолаш учун аслида йиллар лозим бўлади. Китобдаги маълумотлар эса, жаҳондаги ҳар бир инсоннинг Ўзбекистонда амалга оширилаётган ислохотлар ҳақида тасаввурга эга бўлишига имкон беради.

Шу ўринда айтиш жоизки, Ўзбекистон суверен давлат сифатида анча ёш мамлакат. Аммо унинг давлатчилик тарихи тўрт минг йилликка бориб тақалади. Назаримда, бугун биз Ўзбекистонда иккита муҳим жиҳатга гувоҳ бўлаёلمиз. Аваламбор, юртингиз катта иқтисодий имкониятларга эга эканлигини қайд этишим лозим. Жадал сўраётган ислохотлар муҳим натижаларга олиб келиши муқаррар. Бироқ бунга ёлғиз эришиб бўлмайди, минтақа билан ҳамжихатликда катта муваффақиятларни қўлга киритиш мумкин. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон дипломатиясини, айниқса, Президент Шавкат Мирзиёев барча қўшни давлатлар билан умумий тил тоғанини эътироф қилиш лозим. Иккинчи муҳим жиҳат шундаки, Ўзбекистон тарихий тараққиёт силсиласида, яъни умумий тарих, маданият ҳамда фантазиямиз узвий бўлган минтақавий тараққиётни қайта уйғотмоқда. Бу жараён у ёки бу давлатда эмас, балки биргаликда амалга ошириляпти, яъни минтақадаги ҳар бир мамлакат, жумладан, Афғонистон ҳам бунда муҳим роль ўйнаяпти. Айнан мана шу икки омил узвий кечмоқда. Бинобарин, Ўзбекистон қанча қудратли бўлса, минтақа ҳам шунча қудратли бўлади. Бу сўй-харақатлар кимгадир қарши қаратилмаган, балки ҳамма учун эзгу максадни кўзлаган.

Шавкат Мирзиёев юритаётган сиёсат шарофати билан Ўзбекистонда чукр билим ва малакага эга ёшлар, ҳокимият идораларида бўладими, бошқа соҳаларда бўладими, мамлакатда ислохотлар жараёнида фаол иштирок этаётгани, айниқса, диққатга сазовордир. Умуман, сўнгги йилларда юртингиз эволюцион ўзгаришлар сари юз бурди. Ўзбекистондаги янгиланишлар, ҳеч мунобағасиз, ҳар биримизни тўлқинлантирмоқда. Яқин келажакда мамлакатнинг тараққиёти тоған давлатлар қаторидан ўрин олишига ишонамиз.

Ўзбекистон Президентининг АҚШга расмий ташрифи

дастуридан ўрин олган тадбирлар ҳақида маълумот берилди

(Давами. Бошланиши 1-бетда).

— **Афғонистондан сўз очдингиз. Хабарингиз бор, яқинда Ўзбекистонда Афғонистон бўйича Тошкент конференцияси ўтказилди. Мазкур анжуман АҚШ ҳукумати томонидан ҳам қўллаб-қувватланди. Ўзбекистон ҳамда АҚШ Афғонистонда тинчликни қарор топтиришда биргаликда қандай сўй-харақатларни амалга ошириши мумкин, деб ўйлайсиз?**

— Ўзбекистон Афғонистонда барқарорлик таъминлашига кўмаклашиш учун жуда катта сўй-харақатларни амалга оширяпти. Президент Шавкат

етақчи арбоблар қатнашганидан ҳам билиш мумкин. Тошкент конференцияси Афғонистонда тинчлик жараёни бўйича кенг қамровли масалалар бўйича очки ҳамда ҳар томонлама муҳокама учун ноёб имкониятни тақдим қилгани билан эътиборга молик.

— **Сўхбатимиз сўнггида Ўзбекистон халқига тилақларингиз.**

— Ўзбекистон халқига энг эзгу тилақларимни йўлайман. Тинчлик, фаровонлик ва бахт-саодат тилайман.

қиймати 8,5 миллиард долларлик савдо-иқтисодий ҳамда инвестициявий битимлар имзоланиши режалаштирилган. Бу рақамлар, албатта, ташриф давомида ўзгариши мумкин. Бу ҳақда қўшимча маълумот берилди. Шу кунги кечқурун Ўзбекистон томонидан расмий қабул маросими ўтказилди. Бу ерда АҚШ маъмурияти раҳбарияти, вазирлик ва идоралар, йирик компания ҳамда корпорациялар раҳбарлари иштирок этади. Президентимиз 17 май кунги Пентагонга ташриф буюриб, АҚШ мудофаа вазири

билан музокара ўтказди. Капитолийда конгрессменлар ва сенаторлар билан учрашиб, мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорликни ҳар томонлама мустаҳкамлаш масалаларини муҳокама қилди. Шавкат Мирзиёев Жаҳон банки Президенти билан ҳам учрашиб, юртимиз иқтисодий инвестиция жалб этиш бўйича музокара олиб борди. Ташриф давомида бўлиб ўтадиган мулоқотлар, уларнинг натижалари ҳақидаги қўшимча маълумотлар Матбуот маркази орқали етказиб борилади.

Осиёнинг бирлаштирувчи марказига айланаётганини қайд этган эди.

Старр мамлакатимизда кечаётган жараёнга ҳолис ёндашди. Унинг концептуал қарашлари туб замирида "Ўзбекистон — Марказий Осиё минтақасининг геостратегик маркази ва юраги", деган ғоя мужассам. Эксперт АҚШ ҳамда Ўзбекистон ҳамкорлик алоқаларини ҳар томонлама ривожлантириш ва мустаҳкамлашининг қатъий тарафдори бўлиб келган. Бунининг навбатдаги китоби айнан мамлакатимизнинг янги тарихига бағишланган ҳам тасдиқлайди.

ча фақатгина уларни ҳолис баён этди. Мазкур жараёнда юзлаб ҳуқуқий ҳужжатларни, Президент Фармон ва қарорларини ўрганиб чиқишга тўри келди. Очиғи, бу осон кечмади. Тошкентдаги ҳаммасларимиз билан яқин ҳамкорлик алоқаларини йўлга қўйганимиз айни шу жараёнда анча асқатди. Улар бизга барча маълумотни тўлиқ тақдим қилиши. Кейин биз Ўзбекистоннинг парламент фаолияти, халқаро муносабатлар, иқтисодий-ижтимоий, ҳуқуқий соҳалардаги ислохотларини ҳолис таҳлил этиб беришларини сўраб, дунёдаги энг та-

Тараддуд

Вашингтонда ташкил қилинган Матбуот марказида ОАВ ходимлари учун барча қулайлик яратилди

Матбуот маркази замонавий техникалар билан жиҳозланган бўлиб, юқори тезликдаги интернет тизими уланган. Бу ерда малакали журналистлар, тасвирчи ва фотографлар иш олиб бораёпти.

Президент Матбуот хизматининг маълум қилишича, ушбу марказ давлатимиз раҳбарининг АҚШга бўладиган тарихий ташрифини барча оммавий ахборот воситасида, хусусан, интернетда атрофлича ёритиш, ташриф билан боғлиқ воқеаларга оид маълумотларни аниқ, ишончли ҳамда тезкор роқишда етказиб беришда муҳим кўприк вазифасини ўтайди.

Ташриф билан боғлиқ тадбирлар, хусусан, аэропортда кўтиб олишдан тортиб, учрошувлар, музокаралар, ҳужжатлар имзолаш маросимлари — барча жараён МТРКнинг "Ўзбекистон 24" телеканали орқали ва Президентнинг ижтимоий тармоқлардаги расмий саҳифаларида тўғридан-тўғри ҳамда тезкорлик билан эфирга узатилиши режалаштириляпти.

Ташриф аввалида йигирмага яқин тадбирлар, турли учрошувлар ўтказиш, таниқли халқаро экспертлар, АҚШнинг кенг жамоатчилик вакиллари билан интервьюлар уюштириш кўзда тутилган эди. Уларнинг аксарияти ташкил қилиниб, оммавий ахборот воситаларида навбатма-навбат берилмоқда. Бу жараён давом этаёпти.

(Давами. Бошланиши 1-бетда).

Таъкидланганидек, Конституцияимизда Ўзбекистон Республикаси мустақилликка эришганидан сўнг қўшилган дастлабки халқаро-ҳуқуқий ҳужжатлардан бири бўлган Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларациясида назарда тутилган асосий тамойиллар ўзининг ифодасини тоған.

Бугунги кунда Ўзбекистон Республикаси инсон ҳуқуқлари бўйича 70 та асосий ҳужжатга қўшилди, БМТ томонидан мазкур соҳада қабул қилинган 10 та асосий халқаро шартнома иштирокчиси га айланди. 2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясида белгиланган вазифаларни амалга ошириш доирасида мамлакатимизнинг халқаро муносабатларини тўла ҳуқуқли субъекти сифатидаги ўрни ва роқини янада мустаҳкамлаш, ривожланган демократик давлатлар қаторидан ўрин олиш, Ўзбекистон атрофида

Демократик қадриятлар ва инсон ҳуқуқларига содиқлик ифодаси

хавфсизлик, барқарорлик ҳамда яқин қўшничилик муҳитини яратиш бўйича изчил чора-тадбирлар ҳаётга татбиқ этиляпти.

Яна бир муҳим жиҳати, Ўзбекистон халқаро ҳуқуқий шартномалар талаблари асосида инсон ҳуқуқлари бўйича миллий маърузаларни доимий равишда тақдим қилиб келмоқда.

Жорий йил 5 май кунги Президентимиз Шавкат Мирзиёев томонидан имзоланган "Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларацияси қабул қилинганидан 70 йиллигига бағишланган Тадбирлар дастури тўғрисида"ги Фармон алоҳида қайд этилди.

Юртимизда матбуот ва оммавий ахборот воситаларини либераллаштириш ҳамда ривожлантириш, сўз эркинлигини таъминлашга қаратилган ислохотлар ҳақида сўз юритилиб, хусусан, журналистларнинг ҳуқуқ ва ман-

фаатларини муҳофаза қилишга катта аҳамият берилганлиги, нодавлат ОАВ фаолияти кенгайиб бораётганини айтиб ўтилди.

Халқаро экспертлар сўнгги йилларда Ўзбекистон дунёга очилиб бораётгани, прагматик сиёсат юритаётганини эътироф этишди. "Америка овози" телерадиоканали журналисти Навбахор Имомова АҚШ ОАВ тарихида илк бор Ўзбекистонда аккредитациядан ўтган журналист бўлгани, яқинда Ўзбекистонда икки журналист ва икки тадбиркор суд залидан озод этилганини мисол сифатида келтириб, "Булар улкан воқеадир", дея билдирди.

Тадбирда юртимизда инсон ҳуқуқларини таъминлаш борасидаги ишларни янада такомиллаштириш бўйича фикр-мулоҳазалар илгари сурилди. Журналистлар ўзларини қизиқтирган саволларга батафсил жавоб олишди.

Саҳифа материалларини «Халқ сўзи» махсус муҳбири Шавкат ОРТИҚОВ тайёрлади. Вашингтон, Америка Қўшма Штатлари

Ахмет ДЕМИР: ОТА ЮРТИМИЗГА БЎЛГАН МУҲАББАТ, ЎЗБЕК ХАЛҚИГА ИШОНЧ

Ўзбекистон билан инвестициявий ҳамкорлигимизнинг бош ўзагидир

Ўзбекистонда кейинги йилларда иқтисодий тиричиликнинг ривожланиши ва либераллаштириш борасида амалга оширилаётган ислохотлар сифат жиҳатидан янги босқичга кўтарилди. Буни соҳадаги энг муҳим ўзгариш — кулай ишбилармонлик ҳамда инвестиция муҳити яратилгани мисолида яққол кўриш мумкин. Натижада иқтисодий тиричилик тармоқларининг инвестициявий жозибдорлиги ортиб, бу, ўз навбатида, хорижий сармоядорларда катта қизиқиш уйғотмоқда.

Хусусан, Туркия ишбилармон доира вакиллари ўз бизнес фаолиятини юртимиз билан боғлашга интиломоқда. Ҳамкорликда йирик лойиҳаларга қўл урилаяпти. "Demir Group" компанияси раҳбари Ахмет ДЕМИР — шулардан бири.

Муҳбиримиз мазкур машур инвестор билан Ўзбекистон ва Туркия ўртасидаги бугунги савдо-иқтисодий, инвестициявий алоқалар, тадбиркор томонидан ҳаётга татбиқ қилинаётган лойиҳалар ҳақида суҳбатлашди.

да 1,5 миллион ўринли меҳмонхоналар тизими мавжуд. Ўзбекистонда бу кўрсаткич ўтган йили 40 мингга яқин экан.

Тўғри, рақамлар йил сайин ошиб борапти. Аммо юртингизнинг бугунги туристик салоҳияти учун бу жуда паст натижа. Бугунги реал эҳтиёж уни камида 500 мингга етказишни тақозо қилади. Ана шу талабдан келиб чиқиб, биз мазкур лойиҳа ижросига киришдик. Давлатнинг раҳбари томонидан 2017 йил 7 сентябрда имзоланган Тошкент шаҳрида "Эски шаҳар" туристик зонасини ташкил этишга оид қарор ишимизни жадаллаштириб юборди.

«ЧОРСУ» меҳмонхонаси

33 000 000

АҚШ доллариллик

инвестициявий лойиҳа туфайли бутунлай замонавий қиёфа касб этади.

— Меҳмонхона пештоқиға неча юлдуз тақилади? Бир пайтда неча кишига хизмат кўрсатилади?

— Меҳмонхона камида тўрт юлдуз бўлиб, 350 та хонадан иборат бўлади. Хорижий ҳамкорларимиз бундай йирик иншоотда намунали хизмат кўрсатиш учун 2 гектарлик майдон камлик қилишини айтишди. Шундан сўнг биз Тошкент шаҳар ҳокимияти ва бошқа мутасаддиларга қўшимча ер майдони ажратиш бўйича мурожаат қилдик. Натижада яна 3 гектар ер қўшиб берилаяпти.

Бу жойда халқаро меҳмонхоналардаги барча шарт-шароит яратилади. Очқ ва ёпиқ ҳовуз, теннис корти, йирик анжуманлар, тантана ҳамда маросимлар ўтказиладиган муҳташам зал, ишбилармонлар учун доимий фаолият кўрсатиладиган ҳар хил сизимдаги конференция заллари ўрин олади.

Лойиҳамизнинг яна бир янгилиги шундаки, меҳмонхонага туташ ҳудудда Хунармандлар мажмуаси ташкил этилади. Бу ерда 22 та хунармандлик маркази фаолият юритади. Яъни заргарлар, ёғоч ўймакорлари, қандакорлар, наққош, россом ва ҳаттотлар шу ерда ишлаши, маҳсулотларини сотиши учун зарур шарт-шароитга эга бўлишади. Энг муҳими, Президент қарори билан бу ерда ишлайдиган хунармандларга 7 йиллик солиқ имтиёзлари берилиши кўзда тутилаяпти.

Мажмуада бундан ташқари, икки қаватли учта бино тикланади. Улардан биттаси чет эллик инвесторлар учун офис вазифасини ўтайди. Яъни меҳмонхонага жойлашган ишбилармонлар шу ерда меҳнат фаолиятини олиб бориши, ўз маҳсулотларини тақдимотини ўтказиши мумкин. Ўз навбатида, ўзбекистонлик фермер ҳамда тадбиркорларга хориж маҳсулотлари билан танишиш, ўз маҳсулотларини тарғиб қилиш, ҳамкорлар топиш учун бизнес мулоқот майдони вужудга келади.

Бунинг учун умумий ҳисобда тахминан 35 — 70 миллион доллар атрофида сармоя киритишни режалаштирганмиз. Эро, у нафақат хайри, балки фойдали, айни чоғда, туризм равнақиға хизмат қиладиган истиқболли лойиҳадир.

Худди шундай лойиҳаларни тезлик билан ишга тушириш керак. Чунки автомобилларда сервис хизматларини ривожлантирмадан туриб, туризмни тараққий топтириб бўлмайди. Холбуки, тарихий, зиёрат туризми борасида Ўзбекистонда мавжуд имконият дунёнинг бошқа давлатлариға йўқ. Айниқса, мусулмон олами учун юртингиз Макка ва Мадинадан кейинги муқаддас замин ҳисобланади.

Қолаверса, тарихий обидалар, муқаддас қадамжолар бус-бутун сақлаб қолинган. Самарқанд, Бухоро, Хива, Шахрисабз, Қаршиға бординг, ўзингизни ўтмишда юргандек ҳис қиласиз. Туркиянинг ҳам тарихий шаҳарлари кўп. Аммо у ерда ўша давр руҳиятини сезмайсиз. Сабаби, уларни замонавий бинолар қуршаб олган.

Биз қўл ураётган лойиҳалар мавжуд ички имкониятлардан унумли фойдаланиш, туризмни ривожлантириш, инвестициялар оқимини кўпайтириш орқали иқтисодий равнақиға хизмат қилади. Бу борада ўзбекистонлик ҳамкорлар билан биргаликда яна қўллаб лойиҳаларни амалға оширишға тайёрмиз.

center" бўлиб, у ёш тадбиркорлар учун ажратилса, учинчисида оилавий меҳмонхона ташкил этилади. Ҳар бири уч хонали мўъжаз бошпаналарда меҳмонлар ўзини худди ўз хонадонидегидек ҳис қилиши учун уй шароитидаги барча нарсалар муҳайё этилади.

— Сизни халқимиз савдо-ҳасидиға хизматларингиз орқали яхши танийди. Келгусида ушбу жабҳада ҳам янги лойиҳаларни амалға ошириш ниятингиз борми?

— Албатта. Аммо биз ишни энг муҳимларидан бошлаймиз. Айни пайтда меҳмонхона таъмирлашдан ташқари, туризм соҳасидаги яна бир йирик лойиҳа — Тошкентдан Бухороғача бўлган автомобиль йўллари атрофида замонавий хизматлар кўрсатиш тизimini ташкил этиш устида ишлаяпмиз. Унга қўра, 12 та жойда, йўлнинг икки тарафида жами 24 та мажмуа бунёд этилади. Унда автомобилларға ёниги қўйиш, транспортларға техник хизматлар кўрсатиш шохобчалари, минимаркет, кемпинг ўрин олади. Улар зиёрат туризми сайёҳлари талаблари даражасидаги шарт-шароитларға эга бўлади.

Лойиҳаға қўра, мажмуаларнинг ҳар бири 1 гектар жойда бунёд этилади. Бунинг учун умумий ҳисобда тахминан 35 — 70 миллион доллар атрофида сармоя киритишни режалаштирганмиз. Эро, у нафақат хайри, балки фойдали, айни чоғда, туризм равнақиға хизмат қиладиган истиқболли лойиҳадир.

Худди шундай лойиҳаларни тезлик билан ишга тушириш керак. Чунки автомобилларда сервис хизматларини ривожлантирмадан туриб, туризмни тараққий топтириб бўлмайди. Холбуки, тарихий, зиёрат туризми борасида Ўзбекистонда мавжуд имконият дунёнинг бошқа давлатлариға йўқ. Айниқса, мусулмон олами учун юртингиз Макка ва Мадинадан кейинги муқаддас замин ҳисобланади.

Қолаверса, тарихий обидалар, муқаддас қадамжолар бус-бутун сақлаб қолинган. Самарқанд, Бухоро, Хива, Шахрисабз, Қаршиға бординг, ўзингизни ўтмишда юргандек ҳис қиласиз. Туркиянинг ҳам тарихий шаҳарлари кўп. Аммо у ерда ўша давр руҳиятини сезмайсиз. Сабаби, уларни замонавий бинолар қуршаб олган.

Биз қўл ураётган лойиҳалар мавжуд ички имкониятлардан унумли фойдаланиш, туризмни ривожлантириш, инвестициялар оқимини кўпайтириш орқали иқтисодий равнақиға хизмат қилади. Бу борада ўзбекистонлик ҳамкорлар билан биргаликда яна қўллаб лойиҳаларни амалға оширишға тайёрмиз.

«Халқ сўзи» муҳбири Саид РАҲМОНОВ суҳбатлашди.

Ўзбекистонни танлаган инвесторлар

— Бугун Ўзбекистоннинг ижтимоий-сиёсий, иқтисодий ҳаётида янги саҳифа очилаяпти, — дейди у. — Буни нафақат мамлакатингиз аҳолиси, балки биз, хорижий инвесторлар ҳам кўриб, ҳис этиб турибмиз. Масалан, ўзим дастлаб бундан 26 йил илгари юртингизға келиб, бизнес фаолиятини бошлаганман... Маълум бир танаффусдан сўнг яна ҳамкорлик қилаётганимдан жуда хурсандман.

Агар олдинги ҳамда бугунги ҳолатни ҳолис таққослайдиган бўлсак, ўзгаришлар жуда катта. Буни кўпчилик дўч келган, лекин ўнчалик аҳамият бермайдиган бир мисол билан тушунтирсан.

Ҳап шундаки, илгари давлат остана-сига қадам қўярсангиз, боҳжона назоратидаги масууллар муомаласи одамни саросимаға солар, улар сизға шубҳа билан, нега келдинг, деган назарда қараётгандек туюлаверарди. Аслида, ўзбеклардек ҳушмуомала, одамхон халқ дунёда йўқ. Бу соҳа вакилларининг қонида ҳам ана шундай фазилат, ўзбекжона лутф бор экан. Буни энди-энди кўраемиз. Уларнинг назоратидан ўтиш учун атиги 3 дақиқа кифоя қилаётгани эса қўпийлмаган ҳодиса. Тизимдаги бу ўзгаришлардан жуда-жуда мамнунман. Шу каби янгилинишлар бутун мамлакат ҳақидаги қотиб қолган эски тасавурларни бутунлай ўзгартирмоқда.

Эки бўлмаса, виза тизимидаги ўзгаришларни олайлик. Бундан 2 йил олдин Ўзбекистонға визасиз бориб келасиз, деса, ҳеч ким ишонмасди. Худди шунингдек, валюта сибёстанинг либераллаштирилгани, чет эллик инвесторларнинг фаолияти ҳуқуқий жиҳатдан кафолатлангани — буларнинг барчаси туркиялик инвесторлар эътиборини тортмоқда.

Бу аниқ. Чидам билан ишлаш эса мумкин эмас. Одам ишонч пайдо бўлган, эртасидан кўнгли тўқ жойдагина ҳадиксиз, роҳатланиб ишлайди.

Шу йилнинг хожати йўқ, авваллари ўзбек дўстларимизда ҳам бизнесға сармоя киритишда иккиланишлар бўларди. Бугун унинг ўрнини қатъий эгаллаб, кейинги бир ярим йилда халқ ҳаракатға тушиб кетди. Бу эса бизға куч-қувват, жасорат беради. Президентға, ислохотларға ишончи кучайтиради.

Бизнинг офисимизға Туркиядан деярли ҳар кун меҳмонлар келади. Шу жиҳатдан, у қурилиш идорасидан кўра, кўпроқ бизнес марказиға ўхшайди. Юрдошларимиз ўз тажрибамдан келиб чиқиб, маслаҳатлар бераман, йўл-йўриқ кўрсатаман. Президент Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида бизнес юритиш учун яратилаётган шарт-шароитлари имтиёзлардан хабардор этаман.

Демоқчи бўлганим, турк ишбилармон доираларида кучли ҳаяжон, ҳамкорликка иштиёқ бор. Уйлайманки, бунинг самараси яқин олти ой, узоғи билан бир йилда кўзға яққолроқ ташлана бошлайди.

— «Чорсу» меҳмонхонасини қайта реконструкция қилиш ва замонавий хизмат кўрсатиш мажмуасини барпо этиш лойиҳасиға сармоя киритаясиз. Нега айнан меҳмонхона бизнесиға қўл ураясиз?

— «Айтинг-чи, «Чорсу» меҳмонхонасини қайта таъмирлаш лойиҳасининг умумий қиймати қанча? Меҳмонхона миқозларига эшикларини қачон очади?

— Қиймати 33 миллион АҚШ долларига тенг лойиҳамиз ҳужжатларини тайёрлаш ҳамда қурилиш-таъмирлаш ишларини якунлаш икки йилға мўлжалланган. Яъни 2019 йил охириға қадр объектни тўлиқ ишга тушириш ниятидамиз. Лекин умумий майдони 34 минг квадрат метрлик бинони замонавий қиёфаға келтириш осон иш эмас. Чунки электр энергияси, ичимлик суви каби муҳандислик тармоқларидан узилган, лифти йўқ 24 қаватли бу иншоотни ахлат уюмларидан тозалаб, тартибға келтиришға, ишончасизми, олти ой керак бўлди. Шундан сўнг бино техник ҳолатини экспертиза қилиш ишларига киришилди. Ҳозирги пайтда бу юмушлар тўлиқ якунланиб, меъморлар томонидан қайта таъмирлаш бўйича лойиҳа ишлаб чиқилди.

— Одамлар орасида «Меҳмонхона биноси қийшиқ, бир томонға оғган», деган гап-сўзлар ҳам юрибди. Мутахассислар ҳулосасиға кўра, бу қанчалик ҳақиқатға яқин?

— Аввало, шунни айтиш жоизки,

«Universal Realtor» МЧЖ Бухоро вилояти филиали
бошланғич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибда ўтказиладиган очик аукцион савдоларига таклиф этади.
Аукцион савдосига Бухоро вилояти, «20-трест» МЧЖға қарашли, 7-сон вакиллик корхонаси балансидаги Бухоро вилояти, Жондор тумани, «Навгади» МФЙ, Бунёдкор (Б. Салимов) кўчасида жойлашган, умумий ер майдони 1913 кв.м., қурилиш ости майдони 380,68 кв.м., фойдаланиш майдони 761,36 кв.м.дан иборат мамыурий бино қўйилмоқда.
Бошланғич баҳоси — 622 974 637 сўм.
Аукцион савдоси голиби савдо натижалари тўғрисидаги баённома имзоланган санадан бошлаб 20 кун муддатда сотувчи билан мулк олди-сотди шартномасини имзолаши шарт.
Очик аукцион савдоси 2018 йил 14 июнь куни соат 11.00 да Бухоро вилояти, Мустақиллик кўчаси, 10-уй, «Universal Realtor» МЧЖ Бухоро вилояти филиали Бухоро вилоятида бўлиб ўтади.
Талабгорлардан буюртманомалар юқорида кўрсатилган манзилда иш кунлари соат 10.00 дан 16.00 гача қабул қилиниб, 2018 йил 13 июнь куни соат 18.00 да тўхтатилади.
Ушбу кўчмас мулк белгиланган кундаги савдоларда сотилмаган тақдирда, такрорий аукцион савдолари ҳафтанинг ҳар сешанба кунлари соат 11.00 да юқорида кўрсатилган манзилда объект сотилгунга қадр ўтказилади.
Такрорий савдолар бўйича талабгорлардан буюртманомаларни қабул қилиш аукцион савдосидан бир иш куни олдин соат 18.00 да тўхтатилади.
Талабгорлар буюртманомани савдо ташкилотчисига бевосита ёки почта орқали, шахсан ёхуд унинг вакили орқали қуйидаги ҳужжатларни илова қилган ҳолда тақдим этишлари лозим: юридик шахслар учун давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси, жисмоний шахслар учун паспорт нусхаси, очик аукцион савдоси тўғрисидаги хабарномада кўрсатилган банк ҳисоб рақамиға закалат тўланганлигини тасдиқлайдиган тўлов ҳужжати нусхаси. Савдоларда ваколатли вакил қатнашган тақдирда, ваколатли вакил учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган ишончнома, унинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжат нусхаси илова қилиниши лозим.
Очик аукцион савдосида иштирок этиш истагидаги талабгорлар савдо ташкилотчиси билан «Закалат пули тўғрисидаги келишув»ни имзолагандан сўнг объект бошланғич баҳосининг 15 (ун беш) фоизидан кам бўлмаган миқдордаги закалат пулини «Universal Realtor» МЧЖ Бухоро вилояти филиали «Турон-банк» АТБ Бухоро филиалидаги қуйидаги ҳисоб рақамиға тўлашлари шарт: 20208000704975228005, МФО: 00111, СТИР: 302269399.
Кўшимча маълумот учун манзил: «Universal Realtor» МЧЖ Бухоро вилояти филиали, Бухоро ш., Мустақиллик кўчаси, 10-уй. Телефонлар: (+99899) 452-10-01, (+99899) 218-10-78. www.realtor.uz E-mail: universal.realtor@mail.ru
Хизматлар лицензияланган.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОН
ПРОФНАСТИЛ
ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИ қуйидаги маҳсулотларни тақдим этади:
гальванизацияланган ва полимер қопламали ПРОФИЛАНГАН ЛИСТ
гофрсаи баландлиги: С-18, С-35
Профнастил учун материал сифатида ролундан кесилган гальванизацияланган ва полимерик маҳсулотдан фойдаланилади.
Россия Федерацияси металлургия комбинатларида ишлаб чиқарилган.
ГАЛЬВАНИЗАЦИЯЛАНГАН ПРОФНАСТИЛ
• 0,4 мм. — 38 000 сўм/п.м. • 0,45 мм. — 42 500 сўм/п.м. • 0,7 мм. — 65 500 сўм/п.м.
ПОЛИМЕР ҚОПЛАМАЛИ ПРОФНАСТИЛ
• RAL 3005 0,45 мм. — 48 600 сўм/п.м. • RAL 6005 0,45 мм. — 48 600 сўм/п.м.
• RAL 3005 0,50 мм. — 54 000 сўм/п.м. • RAL 6005 0,50 мм. — 54 000 сўм/п.м.
Қўшимча маълумот учун қуйидаги телефон рақами бўйича мурожаат қилинг: (+998 95) 197-00-93
Республика Шошинч тиббий ёрдам илмий маркази жамоаси бош шифокор Елена Борисоваға турмуш ўртоғи Сергей БОРИСОВнинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.
Тошкент молия институти ректорати ва қасаба уюшма қўмитаси «Банк ҳисоби ва аудит» кафедраси профессори Тўрабой Қоралиевға онаси Роҳатой ая БЕКНАЗАРОВанинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия иҳзор этади.

Халқ сўзи Народное слово
Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ
2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатта олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 545. 112 922 нусхада босилди, ҳажми — 3 табоқ, Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нарҳда.
Телефонлар: Девонхона (0-371) 233-52-55; Котибият (0-371) 233-10-28; Эълонлар (0-371) 232-11-15.
ТАХРИРГАТ КЕЛГАН ҚЎЛЪЗМАЛАР ТАҚРИБ ҚИЛИНМАЙДИ ВА МУАЛЛИҒА ҚАЙТАРМАЙЛАДИ.
ГАЗЕТАНИНГ КЎЗАБИ БЕРИЛИШИ УЧУН ОБУНАНИ РАСМИЙЛАШТИРГАН ТАШКИЛОТ ЖАВОБГАР.
ГАЗЕТА ТАХРИРГАТ КОМПЬЮТЕР МАРКАЗИДА ТЕРМИН ҲАМДА ОПЕРАТОР М. БЕГМУРТОВА ТОМОНИДАН САҲИФАЛАЙДИ.
ГАЗЕТАНИНГ ПОЛИГРАФИК ЖИҲАТДАН СИФАТЛИ ЧОП ЭТИЛИШИГА «ШАРҚ» НАШИРЁТ-МАТБАА АКЦИЈАДОРЛИК КОМПАНИЈАСИ МАСЪУЛ. БОСМАХОНА ТЕЛЕФОНИ: (0-371) 233-11-07.
• МАНЗИЛИМИЗ: 100000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи муҳаррир — Қ. Хидиров.
Навбатчи — О. Файзиёв.
Мусаҳҳих — С. Исмолов.
«ШАРҚ» НАШИРЁТ-МАТБАА АКЦИЈАДОРЛИК КОМПАНИЈАСИ БОСМАХОНАСИ. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎЗА якуни — 00.05 Тошпирилди — 02.25 1 2 3 4 5 6